

Istungidokument

A9-0296/2022

13.12.2022

RAPORT

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2022. aasta aruande kohta
(2022/2050(INI))

Väliskomisjon

Raportöör: Tom Vandenkendelaere

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
VÄHEMUSE ARVAMUS	33
PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS.....	34
NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS	39
TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	46
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS.....	47

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2022. aasta aruande kohta (2022/2055(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut (ELi toimimise leping),
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) V jaotist, eriti selle 2. peatüki 2. jagu, mis käsitleb sätteid ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) kohta,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2021. aasta määrust (EL) 2021/697, millega luuakse Euroopa Kaitsefond¹,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuni 2021. aasta määrust (EL) 2021/947, millega luuakse naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrument „Gloaalne Euroopa“²,
- võttes arvesse komisjoni 19. juuli 2022. aasta ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi loomise kohta (COM(2022)0349),
- võttes arvesse nõukogu 11. detsembri 2017. aasta otsust (ÜVJP) 2017/2315, millega luuakse alaline struktureeritud koostöö ning määratakse kindlaks selles osalevate liikmesriikide nimekiri³,
- võttes arvesse käesoleva dokumendi lisas nõukogu ja nõukogus kokku tulnud liikmesriikide valitsuste esindajate järeldusi ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika tsiviiltegevust käsitleva kokkuleppe sõlmimise kohta, mille välisasjade nõukogu võttis vastu oma 19. novembri 2018. aasta istungil,
- võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 2021. aasta otsust (ÜVJP) 2021/509, millega luuakse Euroopa rahutagamisrahastu⁴,
- võttes arvesse nõukogu 6. mai 2021. aasta otsuseid (ÜVJP) 2021/748⁵, 2021/749⁶, 2021/750⁷, mis käsitlevad Kanada, Norra Kuningriigi ja Ameerika Ühendriikide osalemist PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis,
- võttes arvesse nõukogu 12. juuli 2021. aasta otsust (ÜVJP) 2021/1143, mis käsitleb

¹ ELT L 170, 12.5.2021, lk 149.

² ELT L 209, 14.6.2021, lk 1.

³ ELT L 331, 14.12.2017, lk 57.

⁴ ELT L 102, 24.3.2021, lk 14.

⁵ ELT L 160, 7.5.2021, lk 106.

⁶ ELT L 160, 7.5.2021, lk 109.

⁷ ELT L 160, 7.5.2021, lk 112.

Euroopa Liidu sõjalist väljaõppemissiooni Mosambiigis (EUTM Mozambique)⁸,

- võttes arvesse nõukogu 13. aprilli 2022. aasta otsust (ÜVJP) 2022/638, millega muudetakse otsust 2014/486/ÜVJP, mis käsitleb Euroopa Liidu nõuandemissiooni Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks (EUAM Ukraine)⁹,
- võttes arvesse nõukogu 17. oktoobri 2022. aasta otsust (ÜVJP) 2022/1968, mis käsitleb Euroopa Liidu sõjalise abi missiooni Ukraina toetuseks (EUMAM Ukraine)¹⁰,
- võttes arvesse nõukogu 17. oktoobri 2022. aasta otsust (ÜVJP) 2022/1970, millega muudetakse otsust 2010/452/ÜVJP Euroopa Liidu vaatlusmissiooni kohta Gruusias (EUMM Georgia)¹¹,
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 22. oktoobri 2021. aasta ja 24.–25. märtsi, 30.–31. mai ning 23.–24. juuni 2022. aasta järeldusi,
- võttes arvesse riigipeade ja valitsusjuhtide 11. märtsi 2022. aasta mitteametlikul kohtumisel vastu võetud Versailles' deklaratsiooni,
- võttes arvesse nõukogu 22. jaanuari 2018. aasta järeldusi väliskonfliktide ja -kriiside puhul järgitava integreeritud lähenemisviisi kohta ning 24. jaanuari 2022. aasta järeldusi Euroopa julgeolekuolukorra kohta,
- võttes arvesse nõukogu 25. novembri 2013. aasta, 18. novembri 2014. aasta, 18. mai 2015. aasta, 27. juuni 2016. aasta, 14. novembri 2016. aasta, 18. mai 2017. aasta, 17. juuli 2017. aasta, 25. juuni 2018. aasta, 17. juuni 2019. aasta, 10. detsembri 2019. aasta, 17. juuni 2020. aasta, 12. oktoobri 2020. aasta, 20. novembri 2020. aasta, 7. detsembri 2020. aasta ja 10. mai 2021. aasta järeldusi ÜJKP kohta,
- võttes arvesse nõukogu 5. juuni 2020. aasta järeldusi noorte rolli kohta välistegevuses,
- võttes arvesse nõukogu 16. aprilli 2021. aasta järeldusi „Uuendatud partnerlus lõunapoolsete naaberriikidega. Vahemere piirkonna uus tegevuskava“,
- võttes arvesse nõukogu 18. oktoobri 2021. aasta järeldusi Bosnia ja Hertsegoviina / operatsiooni EUFOR Althea kohta,
- võttes arvesse nõukogu 24. jaanuari 2022. aasta järeldusi, mis käsitlevad ÜRO ja ELi rahuoperatsioonide ja kriisiohjamise strateegilise partnerluse viimist järgmisele tasandile: 2022–2024. aasta prioriteedid,
- võttes arvesse nõukogu 21. veebruari 2022. aasta järeldusi, milles käsitletakse koordineeritud merelise kohaloleku kontseptsiooni rakendamise pikendamist ja tõhustamist Guinea lahes,
- võttes arvesse nõukogu 23. mai 2022. aasta järeldusi Euroopa Liidu kübervaldkonna

⁸ ELT L 247, 13.7.2021, lk 93.

⁹ ELT L 117, 19.4.2022, lk 38.

¹⁰ ELT L 270, 18.10.2022, lk 85.

¹¹ ELT L 270, 18.10.2022, lk 93.

positsiooni arendamise kohta,

- võttes arvesse välisasjade nõukogu 16. mai 2022. aasta istungit ja välisasjade nõukogu (kaitseministrid) 17. mai 2022. aasta kohtumist,
- võttes arvesse üldist strateegiat „Ühtne visioon, ühine tegevus: tugevam Euroopa. Euroopa Liidu üldine välis- ja julgeolekupoliitika strateegia“, mida komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitles 28. juunil 2016,
- võttes arvesse julgeoleku- ja kaitsevaldkonna strateegilist kompassi Euroopa Liidule, kes kaitseb oma kodanikke, väärtusi ja huve ning toetab rahvusvahelist rahu ja julgeolekut, mille nõukogu kiitis heaks 21. märtsil 2022 ja Euroopa Ülemkogu kinnitas 25. märtsil 2022,
- võttes arvesse Euroopa välisteenistuse 6. novembri 2020. aasta kliimamuutuste ja kaitse tegevuskava ning Euroopa Parlamendi 7. juuni 2022. aasta resolutsiooni selle kohta¹²,
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 6. märtsi 2014. aasta ühisteatist „Avatud ja turvaline ülemaailmne merendusvaldkond: Euroopa Liidu meresõidu turvalisuse strateegia elemendid“ (JOIN(2014)0009),
- võttes arvesse komisjoni 24. juuli 2020. aasta teatist ELi julgeolekuliidu strateegia kohta (COM(2020)0605),
- võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2022. aasta teatist „Komisjoni panus Euroopa kaitseesse“ (COM(2022)0060),
- võttes arvesse komisjoni 15. veebruari 2022. aasta teatist „Julgeoleku ja kaitse jaoks elutähtsa tehnoloogia tegevuskava“ (COM(2022)0061),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 18. mai 2022. aasta ühisteatist „Kaitseinvesteeringute puudujääkide analüüs ja edasised sammud“ (JOIN(2022)0024),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 16. detsembri 2020. aasta ühisteatist „ELi küberturvalisuse strateegia digikümneni jaoks“ (JOIN(2020)0018),
- võttes arvesse komisjoni 22. veebruari 2021. aasta teatist „Tegevuskava sünergia kohta tsiviil-, kaitse- ja kosmosetööstuse vahel“ (COM(2021)0070),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. novembri 2022. aasta ühisteatist „Sõjaväelise liikuvuse tegevuskava 2.0“ (JOIN(2022)0048),
- võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. novembri 2022. aasta ühisteatist „ELi küberkaitsepoliitika“ (JOIN(2022)0049),

¹² Vastuvõetud tekstid: P9_TA(2022)0223.

- võttes arvesse Euroopa Kaitsefondi 2022. aasta teist tööprogrammi, mille komisjon võttis vastu 25. mail 2022,
- võttes arvesse Põhja-Atlandi lepingut,
- võttes arvesse Madridi tippkohtumise deklaratsiooni, mille võtsid vastu Põhja-Atlandi Nõukogu kohtumisel Madridis 29. juunil 2022. aastal osalenud NATO riigipead ja valitsusjuhid,
- võttes arvesse Rootsi ja Soome NATOga ühinemise taotlusi, mille nad esitasid ühiselt 18. mail 2022, ning Soome ja Rootsi ühinemisprotokollide allkirjastamist NATO liitlaste poolt 5. juulil 2022,
- võttes arvesse NATO 2022. aasta strateegilist kontseptsiooni, mille NATO riigipead ja valitsusjuhid võtsid vastu 29. juunil 2022 Madridis toimunud NATO tippkohtumisel,
- võttes arvesse 8. juulil 2016 ja 10. juulil 2018 allkirjastatud kahte ELi ja NATO koostööd käsitlevat ühisdeklaratsiooni,
- võttes arvesse Varssavi ühisdeklaratsiooni rakendamiseks tehtud 74 ühist ettepanekut, mille ELi nõukogu ja NATO nõukogu kiitsid heaks 6. detsembril 2016 ja 5. detsembril 2017,
- võttes arvesse 20. juuni 2022. aasta seitsmendat eduaruannet ELi nõukogu ja NATO nõukogu poolt 6. detsembril 2016 ja 5. detsembril 2017 heaks kiidetud ühiste ettepanekute rakendamise kohta,
- võttes arvesse NATO parlamentaarse assamblee vastu võetud asjakohaseid aruandeid ja soovitusi,
- võttes arvesse 15. juuni 2021. aasta ELi ja Ameerika Ühendriikide tippkohtumise avaldust „Suund uuendatud Atlandi-ülesele partnerlusele“,
- võttes arvesse Ameerika Ühendriikide riigisekretäri ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 3. detsembri 2021. aasta ühisavaldust ELi ja USA julgeoleku- ja kaitsedialoogi alustamise kohta ning selle dialoogi raames järgnenud kohtumisi,
- võttes arvesse Venemaa põhjendamatut ja provotseerimata agressioonisõda Ukraina vastu ning ebaseaduslikku sissetungi Krimmi ja Donetski, Hersoni, Luhanski ja Zaporizžja piirkondadesse ja nimetatud alade annekteerimist ning Gruusia Abhaasia ja Lõuna-Osseetia piirkondade ning Moldova Vabariigi Transnistria piirkonna okupeerimist,
- võttes arvesse uut tehnoloogiat, nagu tehisintellekt, kosmosesuutlikkus ja kvantandmetöötlus, mis annab inimestele uusi võimalusi, kuid tekitab ka uusi kaitse- ja välispoliitikaprobleeme, mille lahendamiseks on vaja selget strateegiat ja liitlaste konsensust,
- võttes arvesse ÜRO põhikirja,

- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja, eriti selle artikli 2 lõiget 4, millega keelatakse jõu tarvitamine, ning artiklit 51 võõrandamatu õiguse kohta individuaalsele või kollektiivsele enesekaitsele,
- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni mereõiguse konventsiooni (UNCLOS),
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone 1325(2000), 1889 (2013), 2122 (2013), 2242 (2015) ja 2493 (2019) naiste, rahu ja julgeoleku kohta ning resolutsioone 2250 (2015), 2419 (2018) ja 2535 (2020) noorte, rahu ja julgeoleku kohta,
- võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone Küprose kohta,
- võttes arvesse Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi 1975. aasta Helsingi lõppakti,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2018. aasta resolutsiooni autonoomsete relvasüsteemide kohta¹³,
- võttes arvesse oma 11. detsembri 2018. aasta resolutsiooni sõjaväelise liikuvuse kohta¹⁴,
- võttes arvesse oma 12. märtsi 2019. aasta resolutsiooni ELi suutlikkuse suurendamise kohta konfliktide ennetamise ja vahendustegevuse valdkonnas¹⁵,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2019. aasta seisukohta ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv, millega muudetakse direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ja direktiivi 2008/118/EÜ, mis käsitleb aktsiisi üldist korda, seoses liidu raamistikus elluviidava kaitsetegevusega¹⁶,
- võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni relvaekspordi kohta: ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP rakendamine¹⁷,
- võttes arvesse oma 25. märtsi 2021. aasta resolutsiooni kaitse- ja julgeolekualaseid riigihankeid käsitleva direktiivi 2009/81/EÜ ning kaitsetarbeliste toodete vedu käsitleva direktiivi 2009/43/EÜ rakendamise kohta¹⁸,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2021. aasta resolutsiooni ELi ja NATO koostöö kohta Atlandi-üleste suhete valdkonnas¹⁹,
- võttes arvesse oma 7. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni ELi küberkaitsevõime olukorra kohta²⁰,
- võttes arvesse oma 17. veebruari 2022. aasta resolutsioon ühise välis- ja

¹³ ELT C 433, 23.12.2019, lk 86.

¹⁴ ELT C 388, 13.11.2020, lk 22.

¹⁵ ELT C 23, 21.1.2021, lk 16.

¹⁶ ELT C 232, 16.6.2021, lk 71.

¹⁷ ELT C 385, 22.9.2021, lk 47.

¹⁸ ELT C 494, 8.12.2021, lk 54.

¹⁹ ELT C 99, 1.3.2022, lk 105.

²⁰ ELT C 132, 24.3.2022, lk 102.

- julgeolekupoliitika rakendamist käsitleva 2021. aasta aruande kohta²¹,
- võttes arvesse oma 17. veebruari 2022. aasta resolutsiooni ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2021. aasta aruande kohta²²,
 - võttes arvesse oma 1. märtsi 2022. aasta resolutsiooni Ukraina vastu suunatud Venemaa agressiooni kohta²³,
 - võttes arvesse oma 9. märtsi 2022. aasta resolutsiooni välissekkumise kohta kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni kohta²⁴,
 - võttes arvesse oma 7. aprilli 2022. aasta resolutsiooni Euroopa Ülemkogu 24.–25. märtsi 2022. aasta kohtumise järelduste, muu hulgas Ukraina vastu peetava sõja viimaste arengute ning ELi poolt Venemaale kehtestatud sanktsioonide ja nende rakendamise kohta²⁵,
 - võttes arvesse oma 8. juuni 2022. aasta soovitusi nõukogule ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitikat pärast Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu²⁶,
 - võttes arvesse oma 8. juuni 2022. aasta resolutsiooni julgeoleku kohta idapartnerluse piirkonnas ning ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rolli kohta²⁷,
 - võttes arvesse oma 14. septembri 2022. aasta soovitusi komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale „Uuendatud partnerlus lõunapoolsete naaberriikidega. Vahemere piirkonna uus tegevuskava“,
 - võttes arvesse oma kodukorra artiklit 54,
 - võttes arvesse põhiseaduskomisjoni ning naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse komisjoni arvamusi,
 - võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0296/2022),
- A. arvestades, et Euroopa seisab silmitsi nii sõjaliste kui ka mittesõjaliste ohtude kõige keerukama kombinatsiooniga alates külma sõja lõpust ning olukorda süvendab Venemaa provotseerimata, põhjendamatu ja ebaseaduslik agressioonisõda Ukraina vastu; arvestades, et mittesõjaliste ohtude hulka kuuluvad desinformatsioon, küberründed, majanduslik surve, väljapressimine toidu ja energia vallas, rände ärakasutamine ja õõnestav poliitiline mõju; arvestades, et Euroopa aktiivse energiataristu mis tahes tahtlik häirimine on vastuvõetamatu ja peaks tooma kaasa

²¹ ELT C 342, 6.9.2022, lk 148.

²² ELT C 342, 6.9.2022, lk 167.

²³ ELT C 125, 18.3.2022, lk 2.

²⁴ ELT C 347, 9.9.2022, lk 61.

²⁵ ELT C 434, 15.11.2022, lk 59.

²⁶ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0235.

²⁷ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0236.

võimalikult jõulise reageerimise; arvestades, et Venemaa sissetung Ukrainasse on rünnak reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale; arvestades, et see agressioonisõda on rünnak Euroopa julgeolekuarhitektuuri vastu, mis rajati pärast teist maailmasõda ja külma sõja lõppu, mille osaline Venemaa oli; arvestades, et president Putin valis Ukraina-vastases sõjas ning agressioonis Euroopa ja lääne vastu sihilikult eskaleerimise selliste algatustega nagu võlts-rahvahääletuste korraldamine okupeeritud Ukraina aladel, Luhanski, Donetsk, Hersoni ja Zaporizžja annekteerimine, Venemaa sõjaväe osaline mobiliseerimine ning korduvad ja süvenevad ähvardused, sealhulgas ähvardus tuumarelva kasutada; arvestades, et president Vladimir Putini 21. septembri 2022. aasta dekreet osalise mobilisatsiooni väljakuulutamise kohta Venemaa Föderatsioonis tekitas riigist põgenevate venelaste poolt rändesurve Gruusia, Kasahstani ja Balti riikide piiril; arvestades, et Ukraina kaitseb mitte ainult oma suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust, vaid ka Euroopa ühiseid demokraatlikke väärtusi; arvestades, et puuduvad jõulised ja tõhusad meetmed Venemaa Ukraina-vastase agressiooni tõkestamiseks; arvestades, et Venemaa on korduvalt ähvardanud Ukrainat ning NATOt ja ELi liikmesriike tuumasõjaga;

- B. arvestades, et Ukraina võit on ka ELi ning selle julgeoleku- ja kaitsepoliitika usaldusväärse küsimus;
- C. arvestades, et nendele ohtudele reageerimiseks peab EL kiiresti suurendama oma välis-, julgeoleku- ja kaitsepoliitika tõhusust, et kaitsta oma huve, väärtusi ja kodanikke nii liidusiseselt kui ka väljaspool seda ning eelkõige oma naabruses, et tagada rahu, inimeste julgeolek, kestlik areng ja demokraatia ning toetada oma partnereid; arvestades, et strateegilise kompassi eesmärk on anda ELile vajalikud strateegilised suunised, realistlikud ja operatiivsed vahendid, et liikuda sidusa ja usaldusväärse kaitsepoliitika suunas, ning muuta see tõhusaks ja võimekaks julgeoleku tagajaks ja jõuliseks ülemaailmseks osalejaks; arvestades, et nüüd on väga vajalik suurendada ELi julgeoleku- ja kaitsevõimet, sealhulgas tuginedes Ukrainale antavale enneolematule toetusele, eelkõige Euroopa rahutagamisrahastu kaudu, ning tagades vastastikuse täiendavuse NATOga; arvestades, et Venemaa hübriidagressiooni tõttu on vaja kavandada vaba Euroopa kaitse terviklikul ja mitmetahulisel viisil, mis hõlmab kõiki kriitilise tähtsusega valdkondi alates traditsioonilise sõjalise võimekuse parandamisest kuni elutähtsa tsiviiltaristu, tarneahelate ja energiarajatiste kaitsmiseni ning aktiivse võitluseni desinformatsiooni ja küberohtude vastu; arvestades, et Venemaa agressioon Ukraina vastu on esile tõstnud paljudes ELi ja NATO liikmesriikides esineva investeeringute nappuse julgeolekusse ja kaitseks; arvestades, et NATO on siirunud oma idapiirile täiendavaid tuhandetest sõjaväelastest koosnevaid maa-, õhu- ja merekaitsevägesid; arvestades, et NATO aitab Ukraina nimel abitaotlusi koordineerida; arvestades, et Nord Streami gaasijuhtmeid kahjustanud plahvatus oli sihipärane rünnak ELi elutähtsa taristu vastu; arvestades, et Valgevenest on saanud Venemaa Ukraina-vastase sõja kaasosaline;
- D. arvestades, et strateegilises kompassis on märgitud, et „[t]ugevam ja võimekam EL julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas annab positiivse panuse maailma ja Atlandi-ülesesse julgeolekusse ja on täienduseks NATOle, mis jääb oma liikmete kollektiivkaitse aluseks. Need kaks käivad käsikäes.“;
- E. arvestades, et ELi integreeritud lähenemisviis väliskonfliktidele ja -kriisidele võimaldab

järjekindlalt kasutada liidu erinevaid võimeid ning et selle raames peavad liidu julgeoleku- ja kaitsepoliitika ning muud tsiviilvahendid üksteist vastastikku täiendama, et anda oma panus inimeste julgeoleku ja püsiva rahu tagamiseks Euroopas ja kogu maailmas;

- F. arvestades, et Hiina Rahvavabariik on viimase kümne aasta jooksul suurendanud kaitsekulutusi ligikaudu 600 % võrra ning kasutab oma sõjalist jõudu naabrite, eelkõige Taiwani hirmutamiseks ja ähvardamiseks, nagu näitasid hiljuti Ameerika Ühendriikide esindajatekoja spiikri Nancy Pelosi augustikuise Taiwani-külastuse järel toimunud sõjalised manöövrid; arvestades, et Hiina Rahvavabariik ei võta selget seisukohta Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja osas, mis rikub rahvusvahelise õiguse aluspõhimõtteid;
- G. arvestades, et idanaabrus ja Lääne-Balkani riigid vajavad konfliktide rahumeelset lahendamist, kõrgemal tasemel stabiilsust ja julgeolekut ning tihedamat vastastikust koostööd; arvestades, et nende piirkondade julgeolekut mõjutab negatiivselt Venemaa sissetung Ukrainasse;
- H. arvestades, et Arktika piirkond muutub geopoliitika, majandusarengu ja transpordi seisukohast üha olulisemaks ning samal ajal tuleb seal tegeleda kliimamuutuste, militariseerimise ja rändega seotud probleemidega; arvestades, et Venemaa kasvav sõjaline tegevus ja sõjalise kohaloleku suurendamine Arktikas on muret tekitav;
- I. arvestades, et Venemaa mõju Aafrikas on kasvanud, eelkõige tänu Wagneri grupi tegevuse laienemisele sellel mandril; arvestades, et Wagneri grupp on saavutanud kindla kohaloleku sellistes riikides nagu Mali ja Kesk-Aafrika Vabariik (KAV); arvestades, et Wagneri grupp on väidetavalt toime pannud julmuse Ukrainas, Malis, Liibüas, Süürias ja KAVis; Mali puhul süvendab olukorda asjaolu, et ametiasutused on võtnud koostöövastase seisukoha läänepartnerite (sealhulgas Euroopa Liidu väljaõppemissioon Malis), piirkondlike organisatsioonide ja ÜRO mitmemõõtmelise integreeritud stabiliseerimismissiooni (MINUSMA) suhtes Malis;
- J. arvestades, et Euroopa sõjaliste võimete arendamise ja hankimisega seotud tööstuslikust killustatusest tingitud kulud ulatuvad riigi tasandil 25–100 miljardi euronil aastas ning sellel on märkimisväärne mõju kaitsesektori üldisele konkurentsivõimele; arvestades, et hoolimata ELi eelarvest rahastatavate programmide, näiteks liidu kaitsealaste teadusuuringute ettevalmistava meetme ja Euroopa kaitsevaldkonna tööstusliku arendamise programmi kaasrahastamisest ning hoolimata oma lubadusest saavutada 35 % kaitsealastest ühishangetest, hankisid liikmesriigid 2020. aastal koos oma koguvarustusest vaid ligikaudu 11 % ja 2021. aastal 8 %; arvestades, et aastatel 1999–2021 suurenesid ELi kombineeritud kaitsekulutused 20 %, USAs seevastu 66 %, Venemaal 292 % ja Hiinas 592 %; arvestades, et liikmesriigid on kokku leppinud suuremate ja tõhusamate kaitsekulutuste väljamaksmises, mis tuleks suunata eelkõige koostööalgatustesse ja viia kooskõlla ELi NATO liikmete kaitsekulutuste kohustustega; arvestades, et EL peab veelgi hoogustama julgeoleku- ja kaitsevaldkonna teadusuuringuid, tehnoloogia arengut ja innovatsiooni; arvestades, et EL on püüdnud juba üle 20 aasta saada võimekaks julgeolekuvaldkonnas tegutsejaks, samas kui tulemused suutlikkuse, koostalitlusvõime ja kulutõhusa koostöö vallas on jätkuvalt mõnevõrra piiratud, hoolimata mitmesuguste struktuuride ja protsesside loomisest, nagu

Euroopa Kaitseagentuur, võimearendusplaan, alaline struktureeritud koostöö (PESCO), sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistus (MPCC) ning kaitseküsimuste iga-aastane kooskõlastatud läbivaatamine (CARD); arvestades, et alates 2017. aastast on käivitatud kokku 61 PESCO projekti, millest ükski ei ole saavutanud käegakatsutavaid tulemusi; arvestades, et komisjon ja Euroopa välisteenistus on teinud ettepaneku luua ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdav vahend, mille puhul on tegemist ELi lühiajalise vahendiga, mille eesmärk on stimuleerida ühishankeid, et rahuldada meie kõige olulisemaid vajadusi; arvestades, et lisaks liikmesriikide endi investeeringutele toetatakse seda 500 miljoni euroga ELi eelarvest; arvestades, et 2022. aasta kolmandaks kvartaliks kavatakse komisjon esitada määruse, millega luuakse Euroopa kaitseinvesteeringute programm, milles sätestatakse tingimused, mille alusel saavad liikmesriigid teha ühishankeid, saades käibemaksuvabastust ja ELi rahalist toetust; arvestades, et kaitse on endiselt üks liikmesriikide peamistest pädevusvaldkondadest;

- K. arvestades, et ÜJKP raames on käimas 12 tsiviilmissiooni ja kaheksa sõjalist operatsiooni ning nende käigus on kolmele kontinendile lähetatud umbes 5 000 töötajat; arvestades, et ainult kolm neist on täitevvolitusega operatsioonid (Atalanta, Euroopa Liidu sõjaline operatsioon Vahemerel (EUNAVFOR MED IRINI), EUFOR Althea); arvestades, et ÜJKP missioone ja operatsioone pärsib nõukogu aeglase otsuste tegemine ja ülemäärane mikrojuhtimine, samuti ebapiisav koolitustegevuse koordineerimine ja partneritele kaitsetarbelise varustuse pakkumine; arvestades, et liikmesriikide lähetatud töötajate koguarv on viimastel aastatel pidevalt vähenenud ning missioonid ja operatsioonid kannatavad pidevalt selle pärast, et liikmesriigid ei täida oma lubadusi tagada piisav sõjaline või tsiviilpersonal; arvestades, et sellised tegevusalased häired pärsivad ÜJKP missioonide ja operatsioonide üldist tõhusust; arvestades, et ÜJKP missioonide ja operatsioonide kaudu tugevdatakse oluliselt Euroopa naabruskonna vastupanuvõimet ja stabiilsust; arvestades, et ÜJKP tsiviiltegevuse kokkulepe on peamine vahend ÜJKP tsiviilmõõdme tugevdamiseks; arvestades, et ELi ÜJKP missioone ja operatsioone ähvardavad sageli hübriidohud, sealhulgas desinformatsioon, mis seab ohtu nende tõhususe selle riigi stabiliseerimisel, kuhu nad on lähetatud, ja kinnistab selle asemel olemasolevat ebastabiilsust, millest saavad ainsana kasu pahatahtlikud kolmandad riigid; arvestades, et EUFOR Althea eesmärk on tagada 1995. aastal läbiräägitud Bosnia ja Hertsegoviina rahukokkuleppe üdraamistiku kohaldamine ning sel on endiselt keskne roll Bosnia ja Hertsegoviina ning sealse piirkonna julgeoleku ja stabiilsuse tagamisel; arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu pikendas EUFOR Althea volitusi veel ühe aasta võrra; arvestades, et EUFOR Althea tegevuse jätkamine on Bosnia ja Hertsegoviina ning sealse piirkonna parimates huvides; arvestades, et Euroopa Liidu integreeritud piirihalduse abimissioon Liibüas ja Euroopa Liidu sõjaline operatsioon Vahemerel aitavad kaasa püsiva rahu, julgeoleku ja stabiilsuse saavutamisele, rakendades ÜRO Julgeolekunõukogu poolt Liibüale kehtestatud relvaembargot ning võideldes ebaseaduslike relvade ja inimkaubanduse vastu;
- L. arvestades, et konfliktid mõjutavad ebaproportsionaalselt naisi ja tütarlapsi ning muu hulgas süvendavad soolist vägivalda, nagu on näidanud ka Venemaa põhjendamatu agressioonisõda Ukraina vastu; arvestades, et naiste osalemist rahuvalves ja sõjalistes operatsioonides tuleks toetada ja tugevdada; arvestades, et ÜJKP missioonides osaleb

24 % naisi, kuid sõjalistes missioonides ainult 5 % ja sõjategevuses 6 %²⁸; arvestades, kui oluline on sooline võrdõiguslikkus ja naiste panus rahuprotsessidesse, on soolise aspekti kaasamine ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse väga oluline;

- M. arvestades, et julgeoleku- ja kaitsepartnerlused ning kestlik koostöö julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas on olulised vahendid, millega toetada ELi püüdlust olla ülemaailmne osaleja; arvestades, et ELi ja NATO koostöö ning muud partnerlused, näiteks ÜRO, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioon (OSCE), Ameerika Ühendriikide, Ühendkuningriigi, Kanada, Norra, Ukraina, Gruusia, Lääne-Balkani riikide, Jaapani, Austraalia ja Aafrika Liidu ning teatavate Aafrika riikidega on ÜJKP oluline tugisammas;
- N. arvestades, et kultuuripärandid on universaalne mõõde, mis annab tunnistust ajaloost, mida ei saa lahutada rahvaste identiteedist, mida rahvusvaheline üldsus peab kaitsma ja säilitama tulevaste põlvkondade jaoks; arvestades, et kultuurilisel mitmekesisusel on oluline roll konfliktide ennetamise, lepitamise ja äärmusluse vastu võitlemise edendamisel;
- O. arvestades, et andmed ja uued tehnoloogiad, nagu tehisintellekt, on sõjalise konkurentsivõime säilitamisel üha kriitilisema tähtsusega ning neid kasutatakse selliste uute või täiustatud sõjaliste võimete arendamiseks nagu tehisintellektil põhinevad küberrelvad, mehitamata õhusõidukid ning autonoomsed või poolautonoomsed relvad ja sõidukid ning luure- ja olukorratadlikkuse vahendid, ning neil kõigil on sõjalistele operatsioonidele ja strateegiale pöördeline mõju;
- P. arvestades, et Euroopa Parlamendi aktiivse rolli kaudu ÜJKP poliitika kujundamisel teostatakse ELi demokraatlikke aluseid; arvestades, et parlament võib õiguspäraselt teostada ELi tasandil täidesaatva võimu üle poliitilist kontrolli ja järelevalvet; arvestades, et Euroopa rahutagamisrahastu ja Euroopa Kaitsefondi suhtes puuduvad ametlikud kontrollivolitused; arvestades, et parlamendi diplomaatia on end tõestanud ja täiendav vahend strateegilise kommunikatsiooni ning ÜJKP missioonide ja operatsioonide nähtavuse ja tõhususe parandamiseks;

Hoo kasutamine ÜJKP tõhustamiseks

1. juhib tähelepanu Euroopa julgeoleku järsule halvenemisele, mis on tingitud Venemaa põhjendamatu, provotseerimata ja ebaseaduslikust sõjalisest agressioonist Ukraina vastu; rõhutab, et selline olukord nõuab, et EL suurendaks oma strateegilist sõltumatust ja ühiseid jõupingutusi vajaliku kaitsevõime saavutamiseks ning näitaks üles suuremat valmisolekut jätkata ühist tegevust, et tagada ELi kodanike oodatav julgeolek;
2. rõhutab ELi enneolematut ja ühtset reageerimist Venemaa Ukraina-vastasele sõjale, sealhulgas sõjalise varustuse andmine Euroopa rahutagamisrahastu kaudu; on jätkuvalt pühendunud Ukraina territoriaalse terviklikkuse, suveräänsuse ja Euroopa väärtuste kaitsmise toetamisele; nõuab, et EL suurendaks ja kiirendaks oma jõupingutusi ning annaks Ukrainale kogu vajaliku rahalise, humanitaar- ja sõjalise abi, sealhulgas surmav varustus ja eriti raskerelvastus, mida on tarvis selle sõja võitmiseks; väljendab suurt

²⁸ [Report on the Follow-up Baseline Study on Integrating Human Rights and Gender Equality into the European Union's Common Security and Defence Policy](#) (Aruanne inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse Euroopa Liidu ühisesse julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse integreerimist käsitleva jätkuuringu kohta).

heameelt nõukogu otsuse üle luua pärast Euroopa Parlamendi eelnevat üleskutset Ukraina toetuseks sõjalise abi missioon (EUMAM Ukraine), mille eesmärk on suurendada Ukraina relvajõudude sõjalist võimekust sõjaliste operatsioonide tulemuslikuks elluviimiseks, et võimaldada Ukrainal kaitsta oma territoriaalset terviklikkust rahvusvaheliselt tunnustatud piirides, teostada tõhusalt oma suveräänsust ja kaitsta tsiviiliskuid; kutsub liikmesriike üles kiirendama Ukrainale antavat sõjalist abi, eelkõige relvade tarnimist selgelt kindlaksmääratud vajaduste rahuldamiseks; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid aitaksid Ukrainal suurendada oma suutlikkust taastada oma väed ja viia tõhusalt ellu operatsioone, et aidata nimetatud riigil taastada oma territoriaalne terviklikkus ja tõhusalt kasutada oma suveräänsust, kaitsta tsiviilelanikke ning reageerida Venemaa sõjalistele rünnakutele; nõuab lisasanktsioonide kehtestamist isikute, üksuste ja asutuste suhtes, kes vastutavad mitmesuguste Ukraina vastu toime pandud kuritegude eest;

3. rõhutab, et liikmesriigid peavad olema omavahel solidaarsed, eriti nendega, keda nende geograafilise asukoha tõttu ähvardavad paljud otsesed ohud ja probleemid maismaal, merel ja õhus; toetab sellega seoses täielikult jõupingutusi Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 rakendamiseks;
4. mõistab kõige karmimal viisil hukka Venemaa ebaseadusliku sissetungi Krimmi ja nelja Ukraina oblastisse – Luhanskisse, Donetskisse, Zaporizžjasse ja Hersonisse – ning taunib Venemaa ähvardusi kasutada tuumarelvi; rõhutab, et Venemaa vastu suunatud piiravate meetmete jõustamine on endiselt üks ELi vahendite põhielemente Venemaa Ukraina-vastase sõjalise agressiooni vastu võitlemiseks; väljendab heameelt komisjoni kaheksanda piiravate meetmete paketi üle vastusena Ukraina piirkondades korraldatud ebaseaduslikele rahvahääletustele, Venemaa ajateenijate mobiliseerimisele ja Putini ähvardusele kasutada tuumarelvi ning kiidab heaks üheksanda paketi ettevalmistamise; rõhutab, et see, et 2008. aasta sissetungile Gruusiasse karistust ei järgnenud, on üks teguritest, mis viis Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja alustamiseni;
5. on äärmiselt vapustatud sellest, et mitmeid Ukraina tuumaelektrijaamu on rünnatud ja okupeeritud ning et neist on korduvalt saanud sõjategevuse sündmuskoht alates sellest, kui Venemaa Ukraina vastu ebaseaduslikku agressioonisõda alustas; on sügavalt mures tõsiasja pärast, et Venemaa väed okupeerivad jätkuvalt Zaporizžja tuumaelektrijaama (ZNPP), mis on Euroopa suurim tuumaelektrijaam, ning et selle töötajad, kellest osa on ajutiselt röövitud, on pidevalt töötanud okupatsioonijõudude surve all; on samuti mures asjaolu pärast, et elektrijaama energiavarustust on jaama sees ja selle ümbruses toimunud lahingute tõttu korduvalt katkestatud, mis suurendab oluliselt tuumakatastroofi ohtu; nõuab Venemaa sõjaväelaste viivitamatut väljaviimist ZNPP seest ja selle ümbrusest ning demilitariseeritud tsooni loomist jaama ümber, tunnistades, et jaama ümber lahingute pidamine võib viia kujuteldamatute tagajärgedega suure katastroofini; nõuab tungivalt, et EL aitaks Rahvusvahelisel Aatomienergiaagentuuril ja teistel organisatsioonidel viivitamata rakendada vajalikke tuumaohutusmeetmeid; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid edendaksid eranditult tuumarajatiste suhtes või nende sees toimuvate sõjaliste rünnakute täielikku keelustamist rahvusvahelise õiguse alusel;
6. kiidab uusi ELi algatusi Euroopa julgeoleku ja kaitse ning ELi liikmesriikide suutlikkuse tugevdamiseks, eriti Versailles' deklaratsiooni, strateegilist kompassi ja kaitseinvesteeringute puudujääke käsitlevat ühisteatist; väljendab heameelt komisjoni

ettepaneku üle võtta vastu määrus ühishangete ergutamiseks, rõhutades samal ajal vajadust eraldada eelarvevahendeid, eelkõige liikmesriikide ja nende kaitse-eelarvete suurendamise kaudu; rõhutab, et tuleks uurida Euroopa Kaitseagentuuri rolli ja vastutuse suurendamist tulevastes ühishankeprojektides; nõuab, et liikmesriigid seaksid kaitseinvesteeringute kulude ja ühishangete suhtes kaugemale ulatuvad eesmärgid; väljendab heameelt selle üle, et komisjon esitas aasta lõpuks määruse, milles käsitletakse Euroopa kaitseinvesteeringute programmi, mille eelarvet tuleks samuti märkimisväärselt suurendada; rõhutab, et need kujutavad endast olulist sammu Euroopa kaitsekoostöö liidu suunas; nõuab Euroopa kaitsetööstuse rahastamisvõimaluste laiendamist; väljendab heameelt Euroopa Investeerimispanka 10. märtsil 2022 välja kuulutatud Euroopa strateegilise julgeolekualgatus üle, mille eesmärk on tagada Euroopa kahesuguse kasutusega julgeoleku- ja kaitseüsteemide toetamiseks vajalikeks investeeringuteks 6 miljardit eurot, ning julgustab teda uurima kõiki Euroopa kaitsetööstuse võimalikke rahastamisvõimalusi, sealhulgas vaatama läbi oma eeskirjad; nõuab piisava eelarve eraldamist kõigi Euroopa kaitsevahendite tarbeks, eelkõige Euroopa Kaitsefondi, sõjaväelise liikuvuse, tulevase ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi ja Euroopa kaitseinvesteeringute programmi toetamiseks, ning nõuab seetõttu asjakohase eelarve eraldamist kõigile Euroopa kaitsevahenditele; rõhutab NATO 2 % eesmärki, mida kinnitati taas 2014. aasta septembris Walesis toimunud NATO tippkohtumisel, ning väljendab heameelt asjaolu üle, et viimasel ajal on enamik ELi NATO liikmesriike nimetatud eesmärgi suunas liikunud; rõhutab siiski, et praegust probleemide taset arvestades on kaitsektorisse vaja suunata lisainvesteeringuid;

7. väljendab heameelt strateegilises kompassis sisalduva uue eesmärgi üle anda liidule visioon, ühine strateegiline kaitsekultuur ja vahendid, et olla tõhus julgeoleku tagaja ning tõhustada ELi julgeolekut ja kaitset, suurendades ELi vastupanuvõimet ning muutes selle võimekamaks ja reageerimisvõimelisemaks, et see saaks kiiresti tegutseda meie huvide, põhimõtete ja väärtuste ning ELi ja tema kodanike kaitsmiseks; väljendab heameelt selle üle, et strateegilises kompassis on võetud kindel kohustus edendada ja tugevdada inimeste julgeolekut kogu ÜJKP ulatuses; tuletab meelde, et strateegiline kompass peab olema dünaamiline protsess, mida tuleb korrapäraselt uuendada ja kohendada vastavalt ühisele ohuanalüüsile; peab strateegilist kompassi oluliseks impulsiks, mis võib anda vajalikku hoogu tõelise Euroopa kaitsekoostöö liidu suunas, tuginedes ELi integreeritud lähenemisviisile, ning võimaldada ELil tegutseda võimeka julgeoleku tagajana ja usaldusväärse partnerina; nõuab ligikaudu 80 konkreetse meetme õigeaegset ja operatiivset rakendamist ning nende korrapärasest ajakohastamist koos ELi ohuanalüüsiga; rõhutab, et nimetatud ühise ohuanalüüsi kaudu tugevdatakse ELi strateegilist kultuuri ning antakse suuniseid poliitiliste eesmärkide tähtsuse järjekorda seadmiseks ning vajalike kohanduste tegemiseks julgeoleku ja kaitse valdkonnas; väljendab heameelt, et strateegilises kompassis on pööratud erilist tähelepanu Ida-Euroopa partneritele, ning nõuab, et EL tugevdaks julgeolekukoostööd Ukraina, Gruusia ja Moldova Vabariigiga, eelkõige sellistes valdkondades nagu küberturvalisus ning võitlemine hübriidohtude ja desinformatsiooni vastu; märgib, et reageerimine uutele välisjulgeolekualastele probleemidele, millega EL ja selle liikmesriigid kokku puutuvad, seisneb eelkõige suutlikkuse kinnitamises ja rakendamises kohapeal, mis võimaldab parandada kriisiolukordade hindamist, teha kiiremini otsuseid ja tegutseda otsustavamalt; nõuab selles protsessis kõigi liikmesriikide ja ELi institutsioonide püsivat poliitilist taht tagamaks, et liit on valmis tegelema mitmesuguste sõjaliste ja mittesõjaliste ohtudega; kordab üleskutset teha julgeolekuküsimustes tihedamat koostööd rahvusvaheliste

organisatsioonidega, nagu muu hulgas ÜRO, Aafrika Liit ja selle rahuvalvemissioonid ühistel tandidel ning OSCE; palub, et Euroopa välisteenistus annaks julgeoleku ja kaitse allkomisjonile strateegilise kompassi rakendamise korrapäraselt ja põhjalikult aru; rõhutab, kui oluline on kodanikuühiskonna sisuline kaasamine ÜJKP kujundamisse;

8. väljendab heameelt Euroopa rahutagamisrahastu märkimisväärselt laialdase kasutamise üle kogu 2022. aasta vältel, et toetada partnereid konfliktide ennetamisel, rahu säilitamisel ning rahvusvahelise julgeoleku ja stabiilsuse tugevdamisel; kutsub liikmesriike üles Euroopa rahutagamisrahastu eelarvet suurendama, et EL saaks tugevdada Ukraina, Moldova Vabariigi ja Gruusia vastupanu- ja kaitsevõimet; tuletab meelde, et Euroopa rahutagamisrahastust tuleb anda sõjalist abi ja tarnida relvi, et vastata Ukraina relvajõudude kasvavatele operatiivvajadustele, järgides samal ajal täielikult ELi ühist seisukohta relvaekspordi kohta, rahvusvahelist inimõigustealast õigust ja humanitaarõigust ning tagades piisava läbipaistvuse ja vastutuse;
9. rõhutab vajadust kiiresti ja märkimisväärselt suurendada Euroopa rahutagamisrahastu ülemmäära ja luua Ukraina jaoks eraldi Euroopa rahutagamisrahastu rahastamispakett, millega tagatakse riigile piisav toetus; rõhutab vajadust tagada järjepidevus Aafrika partneritele pakutava toetusega, võttes arvesse kriiside arvu, millega Euroopa tegelema peab, ning mitte jätta tähelepanuta teisi prioriteetseid piirkondi, sealhulgas meie lähinaabrust; nõuab, et märkimisväärselt suurendataks sõjalise toetuse kõiki aspekte, sealhulgas väljaõpet ja teabevahetust teiste eriti haavatavate riikidega, nagu Moldova Vabariik, Gruusia ja Lääne-Balkani riigid; nõuab, et kogu Euroopa rahutagamisrahastu toetus varustuse tarnimisele aitaks kaasa ka Euroopa kaitsektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamisele ning et juhul, kui see on oluline Euroopa suveräänsuse jaoks, antaks seda koostöös kõigi ELi partneritega, sealhulgas NATOga, et suurendada tõhusust ja vältida tarbetut dubleerimist; kordab, et Euroopa rahutagamisrahastu toimib ka ÜJKP sõjaliste operatsioonide ühiste kulude rahastamisvõimalusena; nõustub strateegilise kompassiga, et ühiste kulude ulatust saab laiendada, et võimaldada Euroopa rahutagamisrahastu laiaulatuslikumat kasutamist ja anda stiimul vägede loomiseks ÜJKP sõjaliste missioonide ja operatsioonide jaoks; nõuab, et hinnataks tõhusalt Euroopa rahutagamisrahastu abimeetmete rakendamist ja nende mõju partnerriikide konfliktidünaamikale;
10. toonitab, kui tähtis on alaline struktureeritud koostöö (PESCO) ELi kaitsevõime parandamisel; peab kahetsusväärseks asjaolu, et liikmesriigid ei kasuta PESCO raamistikku ikka veel täiel määral ära ja et rakendamisel tehtud edusammud ei vasta endiselt kaugeltki ootustele; kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja liikmesriike üles vaatama põhjalikult läbi PESCO projektide tulemused ja nende väljavaated, mis peaksid hõlmama ka võimalust ühendada, ümber rühmitada ja isegi lõpetada projektid, mis ei ole piisavalt edenened, ning suunata jõupingutused ümber väikesele arvule prioriteetsetele projektidele, mille eesmärk on viia konkreetsete meetmete võtmiseni, nagu on märgitud strateegilises kompassis; avaldab sügavat kahetsust, et Euroopa Parlamendil ei ole võimalik PESCO projekte nõuetekohaselt kontrollida;
11. peab kiiduväärseks, et strateegilises kompassis peetakse tähtsaks olukorrateadlikkust ja strateegilist prognoosi, mis tuginevad luureandmetel põhinevale suutlikkusele; rõhutab, kui oluline on tagada täpne ja õigeaegne luureteave ELi tõhusa otsuste tegemise ja

kriisiohje jaoks, samuti vajadust oluliselt tõhustada luureandmete jagamist ja koostööd liikmesriikide vahel, sealhulgas liidu tasandil, ja sarnaselt meelestatud partneritega; nõuab vajaduse korral ÜJKP missioonide ja operatsioonide raames luureüksuste loomist, mis annaksid teavet ELi luure- ja situatsioonikeskusele (EU INTCEN), Euroopa Liidu sõjalisele staabile (ELSS), sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistusele (MPCC) ning tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistusele (CPCC); nõuab, et kõigi ÜJKP missioonide ja operatsioonide raames tõhustataks koostööd ja teabevahetust EU INTCENi, ELSSi, MPCC ja CPCCga; rõhutab, kui oluline on turvaline side usaldusväärsete luureandmete saamiseks; nõuab, et liikmesriigid edastaksid pidevalt ELile luureteavet väljaspool liitu aset leidvate välis- ja julgeolekuprobleemide kohta; nõuab EU INTCENi ja Euroopa välisteenistuse kriisidele reageerimise keskuse tugevdamist, suurendades selle ressursse ja suutlikkust, et liikmesriigid saaksid turvaliselt luureteavet jagada, kujundada välja ühise strateegilise kultuuri ning anda strateegilist teavet kriiside tulemuslikumaks ennetamiseks ja neile reageerimiseks nii ELis kui ka sellest väljaspool; võtab teadmiseks Euroopa Liidu Satelliidikeskuse (EU SatCen) tehtud olulise töö ning rõhutab, et ELil peavad olema piisavad vahendid satelliitkujutiste ja luureteabe kogumise valdkonnas, eelkõige selleks, et pakkuda ÜJKP missioonide ja operatsioonide toetamiseks kõrgresolutsiooniga satelliitfotosid;

12. rõhutab vajadust oluliselt tugevdada kogu ühiskonda hõlmavat keskendumist vastupanuvõimele ja hübriidohtudele reageerimisele; nõuab olemasolevate liidu vahendite kasutuselevõtmist, et need saaksid tulemuslikumalt kaasa aidata hübriidohtude ennetamisele ja nende vastu võitlemisele; väljendab heameelt ELi küberkaitsepoliitikat käsitleva ühisteatise üle ning otsuse üle töötada hübriidkampaaniatele koordineeritud reageerimiseks välja ELi hübriidmeetmete kogum; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid parandaksid oma suutlikkust küberohtude tuvastamisel; rõhutab vajadust ELi küberkaitsepoliitikat ja -suutlikkust edasi arendada, sealhulgas luua küberturbe kiirreageerimisrühmi; rõhutab vajadust võidelda kahjuliku desinformatsiooni ja propaganda vastu; rõhutab vajadust pöörata erilist tähelepanu Euroopa välisteenistuse varadele, ruumidele ja tegevusele välismaal ning nende ELi töötajate ohutusele, kes on lähetatud repressiivse režiimiga mittedemokraatlikesse riikidesse; kordab tungivat vajadust arendada oma strateegilise teabevahetuse suutlikkust, sealhulgas turvalisi sidesüsteeme ja kiirreageerimisvõimet; rõhutab vajadust aidata tihedas koostöös NATOga Lääne-Balkani ja idapartnerluse partnerriikidel tõhusalt võidelda küberrünnete ja hübriidsõja vastu; rõhutab, et kasvavate ohtude ja kolmandate riikide suureneva Euroopa-vastasusega võitlemiseks peab EL suurendama oma pingutusi, et pakkuda toetust, koolitust ja suutlikkuse suurendamist sarnaselt meelestatud partnerriikidele;
13. nõuab lisatoetuse pakkumist piirihalduse ja kriisiohje valdkonnas koolituse ja suutlikkuse suurendamise tarbeks riikidele, keda mõjutavad märkimisväärsed rändevood, sealhulgas riikidele, kes on pärast mobiliseerimist pidanud hakkama saama Venemaa Föderatsioonist põgenenud Venemaa kodanike sissevooluga, austades samal ajal täielikult nende põhiõigusi, eriti liikmesriikide ja riikide puhul, kelle territooriumil on käimas ÜVJP missioonid või operatsioonid; rõhutab, et vastupanuvõime digitaalajastul sõltub ka sellest, mil määral vähendatakse sõltuvust kriitilise tähtsusega materjalidest, nagu haruldased muldmetallid, kriitilise tähtsusega komponentidest, nagu kiibid, ja elutähtsatest tehnoloogiatest, nagu mehitamata õhusõidukid ja autonoomne

- kaitseotstarbeline varustus; rõhutab, et poolautonoomseid ja autonoomseid mehitamata õhusõidukeid kasutatakse üha enam nii sõjalistes operatsioonides kui ka elutähtsate infrastruktuurirajatiste hooldamiseks ja turvamiseks; tunneb sügavat muret nende pakkumise ja pahatahtliku kasutamise pärast;
14. rõhutab, et sõltuvus totalitaarsetest ja autoritaarsetest režiimidest kriitilise tähtsusega sektorites, sealhulgas energiasektoris, on ELi jaoks väga suur julgeolekurisk; nõuab, et EL seaks nimetatud sõltuvuse vähendamise esmatahtsale kohale ning teeks koostööd meie demokraatlike liitlastega, et tagada turvalised ja vastupidavad tarneahelad; märgib, et avamere nafta- ja gaasijuhtmete, kaablite ja muude strateegiliste taristuvarade kindlustamiseks on vaja põhjalikku hindamist ja meetmeid; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid ELi energiaturul otsustavaid meetmeid, et tagada stabiilne energiavarustus;
 15. rõhutab vajadust kindlustada ja kaitsta Euroopa elutähtsat taristut ja tarneahelaid, näiteks energia-, elektri-, side-, transpordi- või tööstussektori taristut, sabotaaži ja välissekkumise eest ning kehtestada tõhusad seire- ja järelevalvesüsteemid; mõistab hukka Läänemere paigaldatud Nord Streami torujuhtmetega seotud arvatava sabotaaži ning nõuab selle põhjalikku uurimist ja sellele proportsionaalset reageerimist; rõhutab merealuse taristu, näiteks torujuhtmete ja kiudoptiliste kaablite kaitsmise tähtsust;
 16. väljendab heameelt kliimamuutuste ja kaitse tegevuskava üle, milles tunnistatakse, et kliimamuutused on „ohtu mitmekordistav tegur, mis mõjutab oluliselt meie pikaajalist julgeolekut“, ning esitatakse konkreetsed meetmed, et tegeleda üha tähtsamaks muutuva seosega kliima ja julgeoleku vahel; soovib võtta ÜJKP missioonide ja operatsioonide kavandamisel ja rakendamisel arvesse kliimamuutuste mõju; rõhutab vajadust suurendada investeeringuid keskkonnahoidlikku kaitseks, eelkõige pühendades suurema osa sõjalistest ja kahesuguste tehnoloogiate alastest uuendustest CO₂-neutraalsetele kütustele ja jõuseadetele sõjalennukite, laevade ning muude sõidukite jaoks; rõhutab, et liidu välistegevus ja liikmesriikide relvajõud peaksid tegema jõupingutusi, et vähendada oma CO₂ jalajälge ja leevendada oma negatiivset mõju kliimamuutustele ja keskkonnale; kordab oma üleskutset ELile võtta asjakohaste liidu vahendite rakendamisel kasutusele lähenemisviis, mis hõlmab lõimitud energia-, CO₂ ja keskkonnajalajälge;
 17. võtab teadmiseks Arktikas tekkivad julgeolekuprobleemid, mis tulenevad muutuvast keskkonnast, kasvavast militariseerimisest ja suurenevast geopoliitilisest huvist piirkonna vastu; rõhutab vajadust lisada ELi Arktika-poliitika ÜJKPsse; rõhutab, et EL peab tegema tõhusat koostööd NATOga, sealhulgas tegema koostööd olukorrateadlikkuse valdkonnas; rõhutab, et Arktika peab jääma rahumeelse koostöö piirkonnaks, ja hoiatab piirkonna suurema militariseerimise eest; julgustab ELi liikmesriike kasutama PESCOt platvormina, et edendada tõhustatud otsingu- ja päästealast koolitust ja õppusi Arktikas ning keskkonnakatastroofide, näiteks naftareostuse paremat ohjamist;
 18. rõhutab vajadust veelgi tugevdada ELi rolli ülemaailmse meresõidu turvalisuse tagajana; tunneb heameelt ELi merendusjulgeoleku strateegia läbivaatamise üle ja rõhutab vajadust viia läbivaadatud strateegia kooskõlla strateegilise kompassiga ning kajastada uusi võimalusi ja probleeme; on veendunud, et sarnaseid läbivaatamisi tuleks teha ka muude ELi poliitikavaldkondade puhul, ning kiidab seetõttu heaks eelseisva

teatise kosmose ja ÜJKP kohta, mis peaks valmima 2023. aasta alguses; rõhutab, et arvestades üha suurenevaid geopoliitilisi pingeid merel, peab EL kaitsma meresõiduvabadust ja tagama oma väliste merepiiride tõhusa järelevalve, et ennetada ebaseaduslikku tegevust; kutsub liikmesriike üles tugevdama oma merelist sõjalist võimekust, et parandada ELi kohalolekut ja nähtavust ülemaailmses merendusvaldkonnas;

19. märgib, et koordineeritud merelise kohaloleku kontseptsioon on vajalik vahend, mille abil ELi meresõidu turvalisusega seotud kohustusi kogu maailmas tugevdada; rõhutab, et Guinea lahe koordineeritud merelise kohaloleku katsekontseptsioon aitab vähendada meresõidu turvalisusega seotud juhtumite arvu, ja väljendab heameelt selle pikendamise üle 2024. aastani; tunneb heameelt koordineeritud merelise kohaloleku kontseptsiooni laienemise üle India ookeani loodeossa; rõhutab, et teiste ÜJKP operatsioonidega, mida viiakse ellu samas piirkonnas (muu hulgas EUNAVFORi operatsiooniga Atalanta) tuleb teha tihedat koostööd ja võtta vastastikku täiendavaid meetmeid; soodustab tänuväärset tegevust ÜJKP missioonide EUBAM Libya ja EUNAVFOR MED IRINI raames, mis aitavad kaasa püsivale rahule, julgeolekule ja stabiilsusele; jätkab eelkõige IRINI toetamist selle põhiülesande täitmisel, milleks on Liibüa suhtes kehtestatud ÜRO relvaembargo jõustamine;
20. rõhutab tungivat vajadust suurendada märkimisväärselt investeringuid piirkondlikku ja ülemaailmsesse relvastuskontrolli, massihävitusrelvade leviku tõkestamisse ja desarmeerimisse, eelkõige mitmepoolsetesse lähenemisviisidesse; rõhutab vajadust relvaekspordi suurema läbipaistvuse ja ühtlustamise järele riiklikul ja Euroopa tasandil, eriti kaitsekulutuste suurenemise perioodil; juhib tähelepanu vajadusele, et liikmesriigid järgiksid relvaekspordi käsitlevat ELi ühist seisukohta ja tunnustaksid kaitsevarustuse hankimise poliitikas oma pädevusi; kutsub liikmesriike üles täielikult järgima 8. detsembri 2008. aasta ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, millega määratletakse sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli reguleerivad ühiseeskirjad²⁹, mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560³⁰, ning rangelt rakendama 4. kriteeriumi piirkondliku stabiilsuse kohta ja peatama relvaekspordi litsentsimise, kui esineb ilmne oht, et kavandatud saaja võib kasutada relvi agressiivselt teise riigi vastu üldiselt ja eelkõige liikmesriikide vastu; tunnustab liikmesriikide pädevust oma kaitsealaste riigihangete poliitikas; rõhutab tehnoloogia ja kaitseotstarbelise varustuse ekspordiloatavuste põhjaliku hindamise tähtsust; avaldab kahetsust Venemaa ülihelikiirusel rakettide kasutamise üle Ukrainas ja usub, et EL peaks püüdma aidata ära hoida rahvusvahelist ülihelikiirusel rakettidega võidurelvastumist;
21. tuletab meelde, et relvaekspordipoliitika tuleb määratleda osana julgeolekupoliitikast ning on vaja kehtestada kiiresti tõhus ELi tasandi relvaekspordipoliitika, millega tagatakse, et ELi liikmesriigid täidavad täielikult relvaekspordi kaheksat õiguslikult siduvat kriteeriumi ja et nende riikliku ekspordiga ei toetata piirkondlikke pingeid ega kahjustata teiste liikmesriikide, liitlaste, partnerite või ELi kui terviku julgeolekut, ning toetab samal ajal täielikult liitlaste ja partnerriikide seaduslikke julgeoleku- ja kaitsevajadusi, eriti nende riikide, kelle territoriaalset terviklikkust on rikutud ja kes kasutavad oma õigust enesekaitsele, nagu on sätestatud ÜRO põhikirjas;

²⁹ ELT L 335, 13.12.2008, lk 99.

³⁰ ELT L 239, 17.9.2019, lk 16.

22. kinnitab veel kord, et toetab täielikult ELi ja selle liikmesriikide pühendumist tuumarelva leviku tõkestamise lepingule; rõhutab vajadust tagada ELi tugev ja konstruktiivne roll tuumarelva leviku tõkestamise alaste reeglitel põhinevate üleilmsete jõupingutuste arendamisel ja tugevdamisel; väljendab sügavat muret selle pärast, et tuumarelva leviku tõkestamise lepingu osaliste kümnendal läbivaatamiskonverentsil ei jõutud tulemuseni, kuna Venemaa ei soovi konsensussega ühineda;
23. märgib, et liikmesriigid võivad hinnata otsustusprotsessi reformi, et kasutada ära aluslepingute märkimisväärset kasutamata potentsiaali, eelkõige aktiveerides ELi lepingu artikli 31, millega laiendatakse kvalifitseeritud hääleteenamusega hääletamist ÜJKPga seotud valdkondadele, ning kasutades täiel määral üleminekuklausleid ja nende artiklite kohaldamisala, millega suurendatakse ELi solidaarsust ja vastastikust abi kriiside korral ning kindlustatakse ELi suveräänsust; teeb ettepaneku kaaluda ÜJKPd käsitlevate aluslepingute sätete muutmist, mida arutatakse ja mille kohta tehtaks otsus Euroopa tuleviku konverentsile järgneval konvendil, millel tuleks käsitleda 1) ühehäälsuse asendamist kvalifitseeritud hääleteenamusega nõukogu sõjalise mõjuga otsuste puhul, välja arvatud vastastikuse kaitse klausel artikli 42 lõikes 7, kaitseküsimustes tehtavate otsuste puhul olukordades, kus üleminekuklausleid ei kohaldata, ja ainult kaitsetarbelise varustuse lähetamise või ÜJKP missioonide puhul, mis ei hõlma täitevvolitust; 2) selliste sätete lisamist EL lepingu artiklitesse 42 ja 46, mis võimaldavad liidu eelarvest ühiselt hankida kaitsevarustust ja teha muid julgeolekuga seotud kulutusi, samuti luua ühiseid ja alaliselt paiknevaid rahvusvahelisi sõjaväeüksusi, sealhulgas juhtimisstruktuuri, ning 3) Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 346 läbivaatamist, et piirata ELi sõjalise staabi võimalusi hankeid käsitleva direktiivi (direktiiv 2009/81/EÜ) sätetest kõrvale kalduda, ning kehtestada nõue, et komisjon hindaks selliste kõrvalekallete selgitusi ja teavitaks neist Euroopa Parlamenti;
24. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja liikmesriike üles kasutama ära aluslepingu ÜJKPd käsitlevate sätete kogu potentsiaali ning kaaluma tõsiselt Euroopa Liidu lepingu artikli 44 rakendussätteid, millega antakse ÜJKP valdkonna ülesande täitmine teatavale liikmesriikide rühmale, et muuta ÜJKP selles valdkonnas paindlikumaks ja tulemuslikumaks, säilitades samal ajal tugeva kollektiivse Euroopa mõõtme; rõhutab õppuste jätkamise tähtsust; rõhutab, et oluline on jätkata ELi lepingu artikli 42 vastastikust abi käsitleva lõike 7 rakendamist lühikeses perspektiivis ning selgitada sidusust selle ja Põhja-Atlandi lepingu artikli 5 vahel, arvestades, et kõik ELi liikmesriigid ei ole NATO liikmed; rõhutab, et artikli 42 lõike 7 aktiveerimise tingimusi ning vajaliku abi üksikasju ei ole kunagi selgelt kindlaks määratud; rõhutab, et aluslepingu muutmiseks võiks määratleda terrorirünnakud, hübriidrünnakud, desinformatsioonikampaaniad ja kolmandate riikide majandusliku survestamise elementidena, mis annaksid alust Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 kohaldamiseks;

Suutlikkuse parandamine suuremate, ühiste ja arukamate kulutustega

25. väljendab heameelt ELi püüdluse üle tugevdada oma sõjalisi ja tsiviilvõimeid; rõhutab vajadust kasutada täielikult ja paremini ära ELi algatusi ja eelarveid, eelkõige kavandatud määrusi ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi ja Euroopa kaitseinvesteeringute programmi, Euroopa Kaitsefondi, alalise struktureeritud koostöö, kaitseküsimuste iga-aastase kooskõlastatud läbivaatamise ja

sõjaväelise liikuvuse kohta ning ÜJKP tsiviiltegevust käsitlevat kokkulepet, selleks et täita kriitilised suutlikkuse puudujäägid ja tagada relvajõudude kiire siirmine, täiendada ammendunud varusid, vähendada killustatust kaitse- ja hankesektoris, saavutada meie jõudude täielik koostalitlusvõime, tugevdada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tarneahelaid, jättes välja riigiga seotud ettevõtted, kes ei ole partnerriigid, mis võivad ohustada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi vastupanuvõimet, uuenduslikkust ja konkurentsivõimet võimaliku ekspordikontrolli või intellektuaalomandi varguse kaudu spionaaži teel; nõuab tungivalt, et need algatused oleksid võimalikult sidusad, et vältida kattumisi ja tagada tõhusad avaliku sektori investeeringud, eelkõige PESCO ja Euroopa Kaitsefondi projektide vahel, mille seoseid tuleb selgitada; väljendab heameelt tsiviil-, kaitse- ja kosmosetööstuse koostoimet käsitleva tegevuskava üle ning nõuab selle kiiremat rakendamist; soodustab tehnosiiret kaitsesektorist tsiviilsektorisse; kutsub liikmesriike üles keskendumale ELi sõjalise võime tugevdamise protsessis sõjaväelaste vajadustele ja eriväljaõppele, et tulla toime esilekerkivate probleemidega (nt kliimamuutused); rõhutab, et mis tahes edusammud selles olulises valdkonnas tugevdaksid ka Euroopa sammast NATO-s; on seisukohal, et relvajõudude väärtuslik panus COVID-19 pandeemia ajal on näidanud liikmesriikide sõjaliste vahendite ja võimete kasutamise olulisust liidu elanikkonnakaitse mehhanismi toetamisel;

26. tunneb heameelt liikmesriikide teadete üle kaitseinvesteeringute kavade kohta, mille eesmärk on hankida sõjalisi vahendeid ja parandada oma kaitsejõude, tuginedes Euroopa Kaitsefondi mudelile ja nagu rõhutatakse ühisteatistes kaitseinvesteeringute puudujääkide kohta; peab väga vajalikuks täita kaitseinvesteeringute kindlakstehtud puudujäägid, nagu varude täiendamine, eelkõige nõukogudeaegsete süsteemide asendamine, õhu- ja raketitõrjesüsteemide tugevdamine, sealhulgas arutelu kogu Euroopat hõlmava raketitõrjekilbi rajamise teostatavuse üle, ning nõuab koostööd NATO õhutõrjealgatusega European Sky Shield, keskmise lennukõrguse ja pika välbaga Euroopa kaugjuhitava õhusõiduki süsteemi – Euroopa MALE RPAS – kasutuselevõtmist, olemasolevate lahingutankide ja soomussõidukite võimekuse laiendamist, Euroopa laevaehitussuutlikkuse ja merevägede tugevdamist, merendusala koostöö süvendamist, et võidelda hübriidohtudega, mis ohustavad Euroopa energia- ja ühenduvusjulgeoleku jaoks väga olulisi avamerekaableid ja torujuhtmeteid, satelliitsidel põhineva turvalise ühenduvuse parandamist, investeeringuid tööstuspartnerlustesse, mille raames seatakse esikohale koostöö VKEdega, ning suuremaid investeeringuid teadus- ja arendustegevusse, aidates samal ajal kaasa Euroopa küberkaitse ökosüsteemi tugevdamisele ja laiendades ELi sõjaväelise liikuvuse programmi;
27. rõhutab vajadust täiendada võimete arendamise algatusi ühishangete mehhanismidega; rõhutab, et Euroopas välja töötatud ja toodetud kaitseotstarbeliste toodete ühishanked on oluline vahend tõhusate avaliku sektori kulutuste tegemiseks, ning nõuab seetõttu tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdavat vahendit kaitseotstarbeliste toodete ühiseks hankimiseks ja konkurentsi vältimiseks, kulude kokkuhoiu hõlbustamiseks, Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamiseks ning koostalitlusvõime edendamiseks;
28. nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid endale kohustuse suurendada märkimisväärselt kavandatava ELi ühishangete mehhanismi, nagu ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi ja Euroopa

kaitseinvesteeringute programmi rahastamist, pakkudes piisavaid rahalisi vahendeid, ning võtma selles olulises valdkonnas kiireid ja põhjalikke meetmeid, tagades samas koostalitlusvõime NATOga; on seisukohal, et ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi suhtes kohaldatavad normid peaksid olema sarnased Euroopa Kaitsefondi puhul vastu võetud normidega; tuletab meelde, et ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi ja tulevase Euroopa kaitseinvesteeringute programmi raames antav rahaline toetus peaks esmajärjekorras tooma kasu Euroopa tööstusele; kutsub liikmesriike üles võtma see vastu võimalikult kiiresti pärast Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vaheliste läbirääkimiste lõpuleviimist; kutsub nõukogu üles pakkuma sellele vajalikku rahalist toetust; on seisukohal, et ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi suhtes kohaldatavad normid peaksid olema sarnased Euroopa Kaitsefondi puhul vastu võetud normidega, mis on oma väärtust tõestanud, eriti seoses kolmandate riikide kaasamisega; kutsub liikmesriike üles töötama ELis kavandatud ja toodetud kaitsevõime hankimise ja arendamise nimel; on seisukohal, et käibemaksuvabastus üksi ei ole piisav, et muuta tulevase Euroopa kaitseinvesteeringute programmi osa otsustavaks Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi toetamisel; kutsub komisjoni üles kaaluma Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi toetamiseks mitmesuguseid finantsstiimulite mehhanisme; nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning liikmesriigid looksid uue eelarvevälise rahastamisvahendi, milles oleks koondatud osa riikide kaitse-eelarvetest ja mis tegeleks kiiresti sõjaliste võimete kogu elutsükliga ELi tasandil, et tagada nende tulemuslik ja tõhus rakendamine alates teadus- ja arendustegevuse alasest koostööst ning ühishangetest kuni ühise hoolduse, koolituse ja varustuskindluseni;

29. rõhutab tungivat vajadust luua tõeline Euroopa kaitsetööstuse varustuse turg; rõhutab vajadust suurendada rahalist toetust ELi teadus- ja arendustegevusele ning tootmisele kõrgtehnoloogilistes kaitse-süsteemides, mis oleksid vastasel korral üksikute liikmesriikide jaoks liiga kallid, tagamaks, et Euroopa kaitsesektori tehnoloogiline ja tööstuslik baas jääb konkurentsivõimeliseks, suudab rahuldada relvajõudude tegelikke vajadusi, nõudmisi ja aina laiaulatuslikumaid eesmärke, kohandub esilekerkivate ohtudega ja vähendab sõltuvust välisriikidest; juhib tähelepanu sellele, et lisaks võimete arendamisele peaks Euroopa Kaitsefond aitama kaasa ka Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tugevdamisele; nõuab, et enne mitmeaastase finantsraamistiku läbivaatamist hinnataks Euroopa Kaitsefondi vahendeid, et vajaduse korral selle eelarvet suurendada; innustab käivitama lisaalgatusi, et suurendada kaitse- ja sõjatööstuses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate kaasamist ning innovatsiooni; nõuab selliste uute tehnoloogiate nagu tehisintellekt ja kvantarvutus edasiarendamist tugevate seoste kaudu sõjalise ja tsiviilinnovatsiooni vahel; rõhutab, kui oluline on vähendada sõltuvust elutähtsatest tehnoloogiatest ja väärtusahelatest, et EL saaks liikuda parema operatsioonivõime suunas;
30. rõhutab kaitsetööstusesse tehtavate investeeringute positiivset mõju majanduslikus ja tehnoloogilises mõttes; nõuab suuremaid ja arukamaid investeeringuid kaitseesse, et edendada tööstuskoostööd, kulude kokkuhoidu ja suuremat koostalitlusvõimet; kinnitab veel kord, et ELi raamistikus tegutsemine aitab vähendada killustatust ja vältida dubleerimist; nõuab, et võimendataks koostööd teiste ELi rahastamisvahenditega ja hõlbustataks kaitsetööstuse juurdepääsu erasektori vahenditest rahastamisele; tuletab meelde, et Euroopa Kaitsefond ja alaline struktureeritud koostöö on otsustava

tähtsusega tõelise Euroopa kaitsekoostöö liidu väljaarendamisel, tõhustades liikmesriikidevahelist kaitsekoostööd; nõuab, et muud ELi poliitikavaldkonnad oleksid kooskõlas jõupingutustega, mida liit teeb kaitsetööstuse tugevdamiseks;

31. rõhutab vajadust muuta mitmeaastase finantsraamistiku rahastamisstruktuure, et tagada ELi kaitsevaldkonna meetmete rakendamiseks vajalikud vahendid; nõuab sellega seoses Euroopa Kaitsefondi tugevdamist; julgustab ELi hindama, millal oleks asjakohane mitmeaastane finantsraamistik läbi vaadata; rõhutab, et ELi NATO liikmed peaksid kõiki lisavahendeid, mis on eraldatud selleks, et saavutada NATO eesmärk kulutada 2 % sisemajanduse koguproduktist (SKP) kaitsele, kasutama koordineeritult ja koostöös; nõuab, et tugevdataks tööstuse ligipääsu erasektori rahastamisele, et tagada Euroopa kaitsetööstuse jaoks nõuetekohane juurdepääs avaliku ja erasektori rahalistele vahenditele ning investeeringutele kestlikul alusel; kutsub komisjoni üles kaaluma selliste finantstoodete parameetrite väljatöötamist, mille eesmärk on toetada investeeringuid Euroopa julgeolekusse, sealhulgas kaitsetööstuse meetmeid; nõuab investeeringute stimuleerimist kriitilise tähtsusega sektorites, näiteks kübervaldkonnas;

ÜJKP missioonide ja operatsioonide tugevdamine

32. toetab kõigi ÜJKP tsiviilmissioonide ja sõjaliste operatsioonide läbivaatamist ja tugevdamist, et viia need paremini vastavusse asjaomaste riikide tegelike vajadustega; toetab kõigi ÜJKP missioonide ja operatsioonide, eelkõige halvenevast ohumaastikust mõjutatud missioonide ja operatsioonide väeloome ja suutlikkuse suurendamist, pakkudes neile tugevamaid ja paindlikumaid volitusi ning vajalikke ressursse, personali, rahastamist, koolitust, strateegilise kommunikatsiooni vahendeid ja varustust, et täita missiooni sihipärasemaid eesmärke; tunnistab vajadust tõhusa väljaõppe ja operatsioonivõime järel, et muutuva ohukeskkonnaga sammu pidada; rõhutab vajadust tugevdada nende vastupanuvõimet ja tõhusust, võimaldades neil paremini tegeleda hübriidjulgeolekuprobleemidega, näiteks parema koostöö kaudu teiste ELi osalejate ning justiits- ja siseküsimustega tegelevate ametitega, samuti sarnaselt meeletatud partneritega väljaspool ELi, edendades strateegilist kommunikatsiooni ning investeerides täiendavalt küberkaitsevõimesse;
33. peab oluliseks, et ÜJKP missioonid ja operatsioonid põhineksid nende kriiside ja konfliktide liigi selgel mõistmisel, millele EL püüab tsiviil- ja sõjaliste vahenditega reageerida, eriti juhul, kui teised ei soovi või ei suuda sekkuda või vaenulikus või tõrjuvas keskkonnas; tuletab meelde, et kõik ELi tegevused peavad olema kohalike ja piirkondlike omavalitsuste silmis usaldusväärsed, eriti kuna teised, sageli pahatahtlikumad osapooled on rohkem kui valmis sekkuma, et kõik puudujäägid kõrvaldada; tuletab meelde, et missioonidel tuleb pöörata erilist tähelepanu konfliktide dünaamikale, jõulistele riskihindamis- ja -maandamisprotsessidele ning need peavad hõlmama ÜJKP sekkumiste mõjupõhist järelevalvet ja hindamist ning rohkem konsulteerimis- ja tagasisidemehhanisme; rõhutab, et sõjaliste operatsioonide osas on eriti oluline, et nende puhul oleks vastu võetud aegumissätted, et võimaldada operatsioonist kestlikku väljumist; märgib, et kaheksast praegusest sõjalisest operatsioonist on ainult kolmel täitevvolitused; tuletab meelde ELi üldist osalemist Sahelis ja Aafrika Sarve piirkonnas kuue tsiviilmissiooni ja kuue sõjalise operatsiooni kaudu;

34. nõuab sellise uue ÜJKP tsiviiltegevuse kokkuleppe vastuvõtmist 2023. aasta keskpaigaks, milles esitatakse eesmärgid tsiviilmissioonide liigi, arvu ja suuruse osas, ning tsiviilvõimekuse arendamise protsessi loomist 2024. aastaks, nagu on sätestatud strateegilises kompassis; tuletab meelde, et on väga oluline, et ÜJKP tsiviiltegevuse kokkulepe 2.0 võetaks vastu 2023. aasta esimesel poolel, et tagada tsiviilvõimekuse arendamise protsessi järjepidevus; kutsub Euroopa välis teenistust üles vaatama uuesti läbi kolmandate riikidega sõlmitud osalemislepingud, et tugevdada nende osalemist ÜJKP missioonidel;
35. kordab oma üleskutset, et Euroopa välis teenistus ühendaks viivitamata sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (MPCC) struktuuri ning tsiviilmissioonide plaanimise ja juhtimise teenistuse (CPCC) direktoraadi, et luua täieõiguslik tsiviil-sõjaline operatsioonide peakorter ning võimaldada salastatud teabe turvalist vahetamist, sealhulgas liikmesriikide ja ÜJKP missioonide või operatsioonidega; rõhutab, et MPCC peab kavandama ja ellu viima kõiki selge käsuliiniga sõjalisi missioone ning olema varustatud vajaliku personali, rahaliste vahendite ja taristuga; juhib tähelepanu sellele, et Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu muudab selles valdkonnas edusammude tegemise veelgi pakilisemaks;
36. tunneb muret üha suurema teabega manipuleerimise, desinformatsiooni ja hübriidohtude ning rünnete pärast, mis lähtuvad eelkõige Venemaalt ja Hiinast, aga ka muudelt osapooltelt, ning mõjutavad otseselt mitut tegevuskohta ning ÜJKP missiooni ja operatsiooni; rõhutab, et EL peab suurendama koostööd sarnaselt meeletatud partnerriikidega ning pakkuma neile toetust, koolitust ja abi suutlikkuse suurendamisel, et võidelda vaenuliku välisriigist lähtuva infoga manipuleerimise ja sekkumise vastu; kutsub Euroopa välis teenistust üles astuma konkreetseid samme, et toetada ÜJKP missioone ja operatsioone, mille raames võideldakse desinformatsiooni ja propaganda vastu, ning tugevdada strateegilise kommunikatsiooni osakonna, sealhulgas selle rakkerühmade suutlikkust;
37. väljendab muret seoses püsiva struktuurse probleemiga tagada ÜJKP missioonidele ja operatsioonidele kogu vajalik personal; kutsub liikmesriike tungivalt üles järgima oma otsuseid käivitada missioone ja operatsioone, tagades selleks vajaliku personali; tuletab meelde, et strateegilises kompassis rõhutatakse, et ÜJKP missioonidel ja operatsioonidel vajatakse parema väljaõppega töötajaid; nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid täidaksid oma lubadused, et viia oma tegelik pühendumus oma ambitsioonidega vastavusse; nõuab rõhutatult, et Euroopa Liit näeks missioonide ja operatsioonide personalile ette vajaliku varustuse ja koolituse; nõuab tungivalt, et liikmesriigid võtaksid arvesse sõjaväelaste sotsiaalseid ja tööõigusi, kui neid mõne ELi raamistiku alusel välja õpetatakse ja ühiselt lähetatakse;
38. nõuab, arvestades selle tähtsust ELi julgeoleku- ja kaitsekorra jaoks, et komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanek strateegilises kompassis sätestatud kiirsuurendamise kohta rakendataks võimalikult kiiresti ja hiljemalt 2025. aastaks, et tagada suutlikkus kriiside ajal kiiresti ja otsustavalt reageerida ning teenida ja kaitsta ELi kodanikke, huve ja väärtusi kogu maailmas; kutsub liikmesriike üles võtma endale kohustuse vähendada 2025. aastaks oluliselt olulisi puudujääke strateegilistes vahendites, eelkõige nendes, mis on seotud kiirsuurendamisvõimega;

39. rõhutab, et sooline võrdõiguslikkus ja naiste õigused peavad olema julgeoleku- ja kaitsemeetmete keskne osa; mõistab teravalt hukka tsiviilelanikkonna vastu toime pandud sõjakuriteod, sealhulgas seksuaalse vägivalla kasutamise sõjalise relvana;
40. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat ja liikmesriike üles kiirendama strateegilises kompassis sätestatud soolise võrdõiguslikkusega seotud kohustuste täitmist, et tagada tõhus soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamine; rõhutab küberturvalisuse meetmete tähtsust konfliktidest mõjutatud naistega kaubitsemise järelevalveks ja ennetamiseks; julgustab liikmesriike vähendama oma kaitsejõududes naiste karjääripiiranguid;
41. rõhutab, et naiste osalemine ÜJKP missioonidel ja operatsioonidel aitab kaasa nende tulemuslikkusele ning suurendab ELi usaldusväärset meest ja naiste võrdsete õiguste toetajana kogu maailmas, tuletades samas meelde ELi soolise võrdõiguslikkuse kolmandat tegevuskava (2020–2024), milles nõutakse soolise perspektiivi süstemaatilist lõimimist kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse ja välistegevusse, sealhulgas ÜJKPsse; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus soodustaks eelkõige naiste arvu suurendamist ÜJKP sõjalistes operatsioonides ning paremat soolist tasakaalu ÜJKP missioonide ja operatsioonide personali ja juhtkonna hulgas; peab esmatähtsaks täisleppimatut lähenemisviisi seksuaalsele ja soolisele ahistamisele ning seksuaalsele ärakasutamisele kõigis ÜJKP missioonides ja operatsioonides; rõhutab sooküsimustega tegelevate nõunike olulist tööd ÜJKP missioonidel ja operatsioonidel ning vajadust neid rahastada; nõuab, et ÜJKP missioonidel ja operatsioonidel tehtaks koostööd Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituudiga; kutsub Euroopa välisteenistust üles andma julgeoleku ja kaitse allkomisjonile aru oma edusammudest soolise võrdõiguslikkusega seotud meetmete rakendamisel;
42. tunnustab noorte ja noorteorganisatsioonide olulist rolli rahu ja julgeoleku säilitamisel ja edendamisel; kutsub Euroopa välisteenistust üles pühendumisele noorte süstemaatilisemale lõimimisele oma noorte, rahu ja julgeoleku tegevuskavasse ning püüdma järgida ja vastu võtma kõikehõlmava strateegilise raamistiku eelnimetatud tegevuskava rakendamiseks; kutsub Euroopa välisteenistust üles kaasama noori partneritena desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise alaste jõupingutuste kavandamisse ja rakendamisse;
43. väljendab heameelt täitevvolitusteta ÜJKP sõjalise abimissiooni käivitamise üle Ukrainas (EUMAM Ukraine); loodab, et see võimaldab Ukraina relvajõudude paindlikku väljaõpet strateegilise nõustamise, täitevvolitusteta toetuse, suutlikkuse suurendamise ja üldise sõjalise toetuse kaudu, et võidelda Venemaa agressiooni vastu ja aidata kaasa Ukraina okupeeritud piirkondade vabastamisele; on seisukohal, et ELi kõnealune sõjaline abimissioon on tõhus tingimusel, et sõjaliste missioonide plaanimise ja juhtimise teenistust tugevdatakse ning see suudab missiooni strateegilist juhtimist ja kontrolli ellu viia; kutsub Euroopa välisteenistust üles avama selle missiooni kolmandatele riikidele osalemiseks; kutsub liikmesriike üles pakkuma selle rakendamiseks vajalikku toetust; rõhutab, kui oluline on teavitada ukrainlasi sellest, et EL jääb nende kõrvale kogu Venemaa agressiooni ajaks;
44. tunnustab ja rõhutab Ukraina tsiviiljulgeoleku sektori reformiks loodud Euroopa Liidu nõuandemissiooni (EUAM Ukraine) töö tähtsust; võtab teadmiseks oma uued

ülesanded, mis hõlmavad õiguskaitseasutuste toetamist, et hõlbustada pagulaste liikumist Ukrainast naaberliikmesriikidesse, humanitaarabi Ukrainasse sisenemist ning õigusriigi institutsioonide nõustamist, koolitust ja toetamist, et hõlbustada rahvusvaheliste kuritegude uurimist ja nende eest vastutusele võtmist; nõuab Moldova Vabariigis ja Ukrainas elluviidava ELi piirihaldamise abimissiooni (EUBAM) volituste läbivaatamist ja tugevdamist, et kohaneda uue geopoliitilise reaalsusega; nõuab Bosnias ja Hertsegoviinas, Ukrainas ja Gruusias elluviidavate ÜJKP missioonide ja operatsioonide töötajate arvu, reageerimissuutlikkuse, ressursside ja strateegilise kommunikatsiooni tugevdamist ning ELi diplomaatilise kohaloleku kindlustamist idapartnerlusriikides ja Lääne-Balkani riikides;

45. väljendab heameelt ELi ja NATO koostöö üle Lääne-Balkanil, sealhulgas EUFOR Althea missiooni ja Kosovo rahuvalvejõudude operatsioonide kaudu; tuletab meelde, et mõlemate operatsioonide käigus saadud õppetunnid lisavad märkimisväärset väärtust kõigile praegustele ja tulevastele ÜJKP sõjalistele ja tsiviilmissioonidele ja -operatsioonidele; nõuab Bosnias ja Hertsegoviinas elluviidava Euroopa Liidu sõjalise operatsiooni (EUFOR Althea) tugevdamist tihedas koostöös NATO ja teiste liitlastega, et tagada riigile ja kogu piirkonnale vajalik stabiilsus; väljendab heameelt ELi ühemõttelise toetuse üle EUFOR Althea volituste pikendamisele; rõhutab vajadust tõhustada paralleelselt EUFORi raamistikuga kahepoolset sõjalist ja julgeolekualast koostööd Bosnia ja Hertsegoviinaga;
46. rõhutab vajadust jätkata tihedat koostööd Aafrika ja rahvusvaheliste partneritega, et tagada ühised jõupingutused stabiliseerimise ja arengu saavutamiseks, eelkõige Aafrika Liidu, Ida-Aafrika Arenguühenduse, ÜRO, rahvusvaheliste finantsasutuste ning muude peamiste kahepoolsete ja piirkondlike osalejatega; tuletab meelde, et EL on võtnud üleilmseid kohustusi Saheli ja Aafrika Sarve piirkonnas kuue tsiviilmissiooni (EUCAP Sahel Mali, EUCAP Sahel Niger, EUCAP Somalia) ja sõjalise missiooni (EUTM Mali, EUTM Somalia, EUNAVFOR ATALANTA, EUNAVFOR MED IRINI) kaudu;
47. väljendab sügavat muret Saheli olukorra arengu ja piirkonnas hiljuti toimunud riigipöörete pärast; rõhutab selle piirkonna strateegilist tähtsust ELi jaoks; mõistab hukka Kremli toetusel tegutseva Wagneri grupi üha ulatuslikuma kohaloleku Sahelis ja teistes Aafrika osades; on kindlalt veendunud, et grupi tegutsemine Lääne-Aafrikas on vastuolus eesmärgiga tagada piirkonnas rahu, julgeolek ja stabiilsus; tunnistab, et eri rahvusvaheliste missioonide puhul Sahelis ei ole veel saavutatud nende peamist eesmärki tagada Saheli piirkonnas püsiv rahu ning seetõttu on vajalik algatada rahvusvaheliste missioonide volitusi ja rolli ning poliitikat käsitlev aruteluprotsess; tunneb samamoodi muret islami terroristide, eelkõige Al Qaeda, Daeshi ja Al-Shabaabi suurenenud kohaloleku ja tegevuse pärast Lähis-Idas ja Aafrikas; nõuab Sahelis ELi ja partnerite eri sekkumistes rohkem ühismeetmeid ja poliitika sidusust; taunib halvenevat julgeolekukeskkonda Malis ja väljendab heameelt otsuse üle peatada kogu operatiivkoolitus ja kaitseotstarbelise varustuse tarnimine riiki; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid pakuksid tõhusat abi, mis on kohandatud asjaomaste riikide vajadustele;
48. on veendunud, et mis tahes rahvusvahelise julgeolekualase toetuse andmisel piirkonnas tuleb seada esmatähtsale kohale tsiviiliskite kaitse parandamine, konfliktide dünaamika

leevendamine ja julgeolekusektori hea valitsemistava edendamine; rõhutab vajadust tihedama poliitilise koostöö järele asjaomaste valitsustega, et tagada suurem läbipaistvus, võidelda korrupsiooni vastu, edendada osalemist ja kaasata kodanikke, et ohjata relvastatud ja etniliste konfliktide plahvatuslikku levikut;

49. väljendab heameelt Euroopa Liidu ÜJKP missiooni Sahelis (EUCAP Sahel) volituste uuendamise üle kaheks aastaks ning rõhutab, kui oluline on koordineerida tegevust Euroopa Liidu integreeritud piirihalduse abimissiooniga Liibüas (EUBAM Libya), et arendada ELi juhtimisel Saheli riikide piirisuutlikkust; nõuab, et EL ja ÜRO teeksid ühiseid jõupingutusi, et tegeleda Malis leviva destabiliseerimise ja vägivallega ning teha koostööd kohalike jõududega, et edendada stabiilsust ja julgeolekut; võtab teadmiseks ELi nõuandemissiooni (EUAM) ja ELi sõjalise väljaõppemissiooni (EUTM) laiendamise ja ümbersuunamise Kesk-Aafrika Vabariigis ning on endiselt väga mures sealse poliitilise ja julgeolekuolukorra jätkuva halvenemise pärast; väljendab heameelt Mosambiigi väljaõppemissiooni (EUTM Mozambique) raames juba tehtud edusammude üle ja kutsub Euroopa välisteenistust üles kaaluma Euroopa rahutagamisrahastu raames Mosambiigi vägedele surmavate relvade tarnimist ja kiirendama varustuse tarnimist; nõuab laiaulatuslikku avalikku arutelu ELi sekkumise üle Mosambiigis ning nõuab avalikku mõttevahetust selle üle, milline võiks välja näha sisuline integreeritud lähenemisviis, milles keskendutaks Cabo Delgado rahutuste algpõhjustele; tuletab meelde teateid julgeolekujõudude süstemaatiliste ja vägivaldsete rünnakute kohta suure hulga kohaliku elanikkonna vastu, julgeolekujõudude sundränne, ebavõrdsuse kõrge taseme, keskvalitsuse poolt piirkonna hooletusse jätmise, loodusvarade pärast tekkinud konfliktide, korrupsiooni kõrge taseme ja eri õiguste rikkumiste kohta; toetab Mosambiigi relvajõudude reformi ja rõhutab, et Cabo Delgados toimunud kriisi lahendamiseks tuleb järgida integreeritud lähenemisviisi; väljendab heameelt Euroopa rahutagamisrahastu abi üle Nigeri relvajõududele ja rõhutab vajadust pakkuda Nigerile ÜJKP sõjalist toetust; kutsub nõukogu üles tõhustama koordineeritud mereoperatsioone Guinea lahes; nõuab, et pikendataks EUNAVFOR Atalanta volitusi, mis lõpevad 2022. aasta lõpus, et võidelda piraatluse vastu;
50. peab kahetsusväärseks asjaolu, et Saheli ja Kesk-Aafrika riikide (Mali ja Kesk-Aafrika Vabariik) julgeolekuprobleemide lahendamiseks mõeldud ELi väljaõppemissioonides on üha enam puudujääke; nõuab ELi väljaõppemissioonide eesmärkide ja juhtpõhimõtete põhjalikku läbivaatamist; on seisukohal, et ELi väljaõppemissioonide volitusi tuleks laiendada eelkõige kaasnevatele meetmetele, et võimaldada kohapeal tegutsevatel ELi nõunikel võimalikult täpselt kontrollida, mil määral on koolitusprogramme nõuetekohaselt rakendatud ja kas need vastavad kohalike relvajõudude operatiivvajadustele; rõhutab, et nõustamismissioonid annavad missiooni juhtimisstruktuuridele lisaväärtust, ja julgustab seega liikmesriike ELi väljaõppemissioonidest osa võtma, pidades eelkõige silmas nõustamistegevust, kus ohvitseride lisandumine võimaldaks oluliselt toetada operatsioonide elluviimist ja pakkuda mitmepoolset sõjalist abi;
51. rõhutab IRINI merelist aspekti arvesse võttes rahvusvahelisi kohustusi seoses merehädaliste otsingute ja päästmisega; kutsub liikmesriike üles tagama, et IRINI tegutseks täielikult kooskõlas mereõigusega, eriti mereotsingute ja -päästega seonduvate kohustuste täitmisel; väljendab veelkord oma sügavat muret rändajate, varjupaigataotlejate ja pagulaste olukorra pärast Liibüas, kelle niigi raske olukord

jätkuvalt halveneb; kutsus Liibüa ametivõime ja relvastatud rühmitusi üles rändajate kinnipidamisasutusi sulgema; peab kahetsusväärseks asjaolu, et märkimisväärse rändajate osakaaluga aladelt on ettenähtud laevade äraviimine; nõuab selgitust ettenähtud otsuste tegemise protsessi ja viiside kohta tulevaste otsuste tegemisel seoses nn juurdemeelitava mõjuga, millel puudub hetkel igasugune teaduslik tõendus;

52. kordab oma nõudmist, et EL kasutaks India ja Vaikse ookeani piirkonnas keset kasvavat geopoliitilist konkurentsi selle piirkonna ülemaailmsete ja piirkondlike jõudude vahel täiel määral oma positsiooni ja mainet usaldusväärse ja autonoomse ülemaailmse rahu edendava osalejana; tuletab meelde, et ELi tegevuse lisaväärtus India ja Vaikse ookeani piirkonnas seisneb selle ulatuslikus tsiviil- ja sõjalise abi meetmetes, sealhulgas hästi arenenud mittesõjalises panuses;
53. väljendab sügavat muret Hiina kiire sõjalise kohaloleku suurendamise pärast Lõuna-Hiina merel ning jätkuva sõjalise surve, ründeõppuste, õhuruumi rikkumiste ja muude halli alasse kuuluvate sõjaliste tegevuste, sealhulgas Taiwani vastu suunatud küber- ja desinformatsioonikampaaniate pärast; nõuab tungivalt, et Hiina peataks kõik need meetmed, mis ohustavad kogu piirkonna stabiilsust ning avaldavad üldiselt otsest mõju Euroopa julgeolekule ja heaolule; kinnitab veel kord oma toetust ELi ja Taiwani vahelisele koostööle;
54. kutsus nõukogu ja Euroopa välisteenistust lisama ÜJKP missioonidele ja operatsioonidele kultuuripärandi kaitse aspekti, et pakkuda kohalikele partneritele abi ja koolitust kultuuripärandi säilitamise ja kaitsmisega seotud julgeolekuprobleemide lahendamisel; kutsus ELi üles tegelema järjepidevate ja kasvavate ohtudega kultuuripärandi kaitsele ja säilitamisele ning tõkestama kultuuriväärtuste salakaubavedu eelkõige konfliktipiirkondades; märgib, et ühiskondade ilmajätmine nende kultuuripärandist ja ajaloolistest juurtest muudab nad radikaliseerumise suhtes haavatavamaks; kutsus ELi üles töötama välja ulatusliku strateegia selliste ohtudega võitlemiseks; tuletab meelde, et Euroopa Liidu nõuandemissioon Iraagi julgeolekusektori reformi toetuseks (EUAM Iraq) on ainus ÜJKP missioon, mis hõlmab kultuuripärandi kaitse komponenti; loodab, et missiooni EUAM Iraq puhul täidetakse täielikult volituste kõiki aspekte, sealhulgas neid, mis käsitlevad kultuuripärandi kaitset ja võitlust kultuuriväärtuste salakaubaveo vastu; nõuab selliste sätete üldist kohaldamist kõikide ÜJKP missioonide või operatsioonide volituste suhtes;

Julgeoleku- ja kaitsepartnerluste süstematiseerimine

55. nõuab, kui see on strateegiliselt asjakohane, julgeoleku- ja kaitsepartnerluste tugevdamist sarnaselt meelestatud partneritega kogu maailmas, et saavutada ELi eesmärkide tase julgeoleku tagajana; peab oluliseks lisada julgeoleku- ja kaitseküsimused süstemaatilisemalt poliitilistesse dialoogidesse, mida EL peab sarnaselt meelestatud partneritega; tunneb heameelt selle üle, et kavas on kutsuda kokku esimene ELi julgeoleku- ja kaitsepartnerluse foorum; nõuab, et mittedemokraatlike riikide suhtes, kes ohustavad Euroopa julgeolekut ja rahvusvahelist korda, võetaks kindlam, ühtsem ja järjepidevam seisukoht;
56. rõhutab ELi ja NATO keskmes olevaid ühiseid demokraatlikke põhiväärtusi; nõuab ELi ja NATO suhete süvendamist kaasatuse, vastastikkuse, vastastikuse avatuse ja

läbipaistvuse põhimõtete alusel, järgides asjaomaste organisatsioonide sõltumatust otsuste tegemisel ja menetlusi ning ilma et see piiraks ühegi meie liikme julgeoleku- ja kaitsepoliitika eripära; rõhutab, kui oluline on seda partnerlust süvendada ka kolmanda ühisdeklaratsiooniga ELi ja NATO koostöö kohta, tuginedes ELi strateegilise kompassi sisule ja NATO uuele strateegilisele kontseptsioonile ning konkreetsetele sammudele koostöö edasiseks tõhustamiseks, eelkõige sõjaväelise liikuvuse, kahesuguse kasutusega taristu ja vastupanuvõime ning ühisõppuste suurendamise valdkonnas; rõhutab vajadust oluliselt täiustada strateegilist partnerlust NATOga, et see põhineks poliitilisel ühtsusel ja solidaarsuse tugevdamisel ning tõhustatud poliitilisel dialoogil ühiste probleemide kõigi aspektide ja strateegiliselt oluliste küsimuste, sealhulgas kliimamuutuste ja kiire digitaliseerimisega seotud probleemide üle; julgustab konfliktide ennetamise ja kriisiohje mehhanismides reageerima koordineeritult ja operatiivselt, et võidelda geograafilistes piirkondades ja vastastikust huvi pakkuvates valdkondades tekkivate ühiste ohtude vastu; juhib tähelepanu sellele, et ELi võimearendus tugevdab ka NATO Euroopa-sammast ja aitab selle kaudu Atlandi-ülest julgeolekut suurendada; võtab murega teadmiseks, et ELi liikmesriikide ja NATO liitlase Türgi vahel on suurte ja püsivate pingete perioode, mis pärsivad ELi ja NATO koostööd;

57. tunnistab Türgiga loodud strateegilise partnerluse tähtsust ja potentsiaali, kuid peab kahetsusväärseks Türgi üldist destabiliseerivat rolli paljudes ELi ja selle naaberriikide jaoks muret tekitavates valdkondades, mis ohustab piirkondlikku rahu, julgeolekut ja stabiilsust; tunneb tõsist muret sellepärast, et Türgi tegutseb ebaseaduslikult ja ähvardab Vahemere idaosas ELi liikmesriike, eelkõige Kreekat ja Küprost, sõjategevusega, ja mõistab selle karmilt hukka; taunib asjaolu, et vaatamata jõupingutustele pingete leevendamiseks jätkab Türgi ühepoolseid provokatiivseid meetmeid ja ei täida jätkuvalt ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni (milles käsitletakse Liibüa suhtes kehtestatud relvaembargot seoses operatsiooniga IRINI), rikkudes rahvusvahelist õigust, sealhulgas ÜRO mereõiguse konventsiooni ja ELi liikmesriikide suveräänseid õigusi selles valdkonnas; kordab, et EL mõistab hukka kahe Türgi ja Liibüa vahelise vastastikuse mõistmise memorandumi allkirjastamise, milles käsitletakse kõikehõlmavat julgeoleku- ja sõjalist koostööd ning merealade piiritlemist, mis on vastuolus rahvusvahelise õigusega; kordab ELi valmidust kasutada kõiki oma käsutuses olevaid vahendeid ja valikuid, sealhulgas ELi lepingu artikli 29 ja Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 215 kohaseid, et kaitsta enda ja oma liikmesriikide huve ning säilitada piirkondlik stabiilsus; märgib, et Türgi üha suurendamas oma kohalolekut valdkondades, kus ELil on peamised julgeolekuhuvid ja kus korraldatakse ÜJKP missioone, ning kutsub Türgit üles hoiduma ELi huvide ja missioonide kahjustamisest nendes valdkondades; kordab oma üleskutset Türgile viia oma õigusaktid ELi Venemaa-vastaste sanktsioonidega vastavusse; kutsub liikmesriike üles Türgi suhtes täielikult järgima ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, sealhulgas kohaldama rangelt piirkondlikku stabiilsust käsitlevat 4. kriteeriumi;
58. toetab kindlalt NATO avatud uste poliitikat; rõhutab, kui oluline on Soome ja Rootsi ühinemine NATOga, kuna see edendaks nii ELi kui ka NATO liitlaste julgeolekut; väljendab heameelt selle üle, et enamik NATO liitlasi ratifitseeris kiiresti Soome ja Rootsi NATOga ühinemise protokollid, ning kutsub Türgit ja Ungarit üles ratifitseerimisprotsessi viivitamata lõpule viima; rõhutab vajadust tegeleda nende liikmesriikide julgeoleku- ja kaitseküsimustega, kes ei ole NATO liikmed; kutsub ELi ja NATOt üles tugevdama koostööd liidu partnerite suutlikkuse suurendamise

toetamisel;

59. on seisukohal, et koostoime ja sidusus NATO strateegilise kontseptsiooni ja ELi strateegilise kompassi rakendamisega on oluline, eelkõige sellistes valdkondades nagu võitlus Ukraina vastu suunatud agressiooni vastu ja võitlus Venemaa kaasosalise Valgevene Lukašenka režiimi vastu, tegelemine probleemidega, mis tulenevad Hiina sunnipoliitikast, pahatahtliku desinformatsiooni levitamisest, ning küberkaitse, hübriidohud ja partnerite toetamine;
60. rõhutab, kui tähtis on arendada sidusat, vastastikku täiendavat ja koostalitlusvõimelist kaitsevõimet, et tugevdada Euroopa-Atlandi piirkonna julgeolekut kooskõlas ühtsete jõudude põhimõttega; nõuab, et EL ja NATO säilitaksid sõjalises võimekuses ülemaailmse tehnoloogilise juhtpositsiooni; rõhutab vajadust tagada sidusus ELi ja NATO asjaomaste võimete arendamise kavandamise protsesside tulemuste vahel; rõhutab, et EL peab arendama oma kaitsevõimet ja strateegilist autonoomiat, et suurendada ka tema suutlikkust olla oma liitlaste jaoks tugevam partner; kutsub ELi NATO liikmesriike üles suurendama kooskõlas NATO suunistega oma sõjalisi eelarveid vähemalt 2 %ni SKPst;
61. väljendab heameelt USA, Kanada ja Norra osalemise üle PESCO sõjaväelise liikuvuse projektis, mis on oluline Euroopa kaitsmiseks ning millel on tähtis roll ELi ja NATO vastavate jõupingutuste sidususe suurendamisel sõjaliste jõudude liikumise hõlbustamiseks; tuletab siiski meelde, et kolmandate riikide osalemine üksikutes PESCO projektides tuleb otsustada igal üksikjuhul eraldi, kui selline osalemine on ELi strateegilistes huvides; väljendab heameelt Ühendkuningriigi hiljutise taotluse üle ühineda PESCO sõjaväelise liikuvuse projektiga; tuletab PESCOs osalevatele liikmesriikidele meelde vajadust tegevus- ja koostööalaste kohustuste kiire rakendamise järele; väljendab heameelt ELi ja NATO sõjaväelise liikuvuse struktureeritud dialoogi üle; tunnustab sõjaväelise liikuvuse tegevuskava 2.0, mille komisjon ja komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja esitasid 10. novembril, ning nõuab selle kiiret rakendamist koostoimes PESCO sõjaväelise liikuvuse projektiga; nõuab Euroopa ühendamise rahastu tugevdamist seoses sõjalise liikuvuse projektidega; kutsub liikmesriike üles võtma meetmeid sõjaväelise liikuvuse menetluste lihtsustamiseks ja ühtlustamiseks ning lühendama loa andmise tähtaegu, et võimaldada ELi liikmesriikidel tegutseda kiiremini ja muuta reageerimine tulemuslikumaks; rõhutab, et uues sõjaväelise liikuvuse tegevuskavas tuleb tagada, et taristu, vastupanuvõime ja logistika valdkonna nõudeid hinnatakse sõjalise strateegia seisukohast; rõhutab, et selle ELi ja NATO koostöö juhtalgatuse tarbeks on vaja eraldada lisarahastust; nõuab, et EL kaaluks Ukraina, Gruusia ja Moldova Vabariigi kutsumist osalema PESCO projektides, näiteks sõjaväelise liikuvuse projektides;
62. rõhutab, et ELil peavad olema Ameerika Ühendriikidega tihedad suhted, mis põhinevad sellistel ühistel väärtustel nagu demokraatia, vabadus ja õigusriik; tunneb heameelt selle üle, et Ameerika Ühendriigid ja selle praegune administratsioon pingutavad Euroopa territoriaalse kaitse nimel, eriti arvestades Venemaa Ukraina-vastast agressioonisõda, mis ohustab kogu Euroopat; võtab teadmiseks asjaolu, et Ameerika Ühendriigid tegelevad probleemidega ka India ja Vaikse ookeani piirkonnas, et astuda vastu Hiina kasvavale sõjalisele positsioonile, ning rõhutab, et ELi liikmesriigid peavad suurendama jõupingutusi Euroopa kaitsevõime parandamiseks, et luua tingimused koormuse

- nihkumiseks pikas perspektiivis, kus EL võtab oma kaitsmise eest suurema vastutuse;
63. väljendab heameelt ELi ja USA julgeoleku- ja kaitseudialoogi üle, mis on oluline verstapost tihedamas Atlandi-üleses koostöös; julgustab komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat pöörama selles dialoogis erilist tähelepanu ida- ja lõunanaabruse julgeolekule ning kaasama arutelusse sellised valdkonnad nagu vastastikused julgeoleku- ja kaitsealgaused, ÜJKP missioonid ja operatsioonid, desarmeerimine ja massihävitusrelvade leviku tõkestamine, terrorismivastane võitlus, luureteenistuste vahelise teabevahetuse parandamine, lõhkuvate tehnoloogiate mõju, kliimamuutused, hübriidohud, küberkaitse, sõjaväeline liikuvus, kriisiohje ja suhted strateegiliste konkurentidega;
 64. kordab oma nõudmist institutsionaliseeritud julgeoleku- ja kaitsekoostöö järele Ühendkuningriigiga; julgustab Ühendkuningriiki tegema ELiga tõsiselt koostööd pakiliste strateegiliste probleemide lahendamisel, tagades meetmete vastastikuse täiendavuse ja koostoime; julgustab komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat kutsuma Ühendkuningriiki vajaduse korral nõukogu mitteametlikele välisministrite (ja kaitseministrite) istungitele, et vahetada arvamusi ühist huvi pakkuvates küsimustes, kaitstes samas täielikult ELi otsuste tegemise sõltumatust; juhib tähelepanu sellele, et samaaegsed projektid tulevaste lahinguõhusüsteemide arendamiseks on ressursside ebatõhus kasutamine, ning soovib seetõttu mõlemad projektid ühendada; tunneb heameelt Ühendkuningriigi toetuse üle Ukrainale;
 65. väljendab sügavat muret meie naabruskonnas suurenenud ebastabiilsuse pärast, mis on sageli tingitud pahatahtlike osalejate tahtlikust tegevusest, kes nõrgestavad mitmesuguste meetmete kaudu demokraatlikke reforme, et ELi pikapeale nõrgestada; rõhutab, et ELi julgeolek on tihedalt seotud meie lähinaabruse julgeolekuga ELi ida- ja lõunanaabruses ning Lääne-Balkani riikides; nõuab süvendatavat sõjalist ja julgeolekualast koostööd sarnaselt meelestatud idapartnerluse riikidega, sealhulgas idapartnerluse julgeolekumõõtme tugevdamise kaudu, ning tõhusamaid julgeoleku- ja kaitsepoliitika alaseid dialooge, eriti Ukraina, Gruusia ja Moldova Vabariigiga; nõuab tihedamat koostööd julgeoleku- ja kaitsevaldkonnas lõunanaabruses asuvate partneritega; nõuab, et EL etendaks Vahemerele olulist rolli ja muutuks osalejaks, kes suudab tagada piirkonna stabiilsuse, pidades silmas ka energiajulgeolekut; nõuab tõhustatud koostööd Vahemere piirkonna partnerriikidega, et võidelda äärmusluse, terrorismi, inimkaubanduse ja ebaseadusliku relvakaubanduse vastu;
 66. nõuab ELi ja NATO koostöö tugevdamist alliansi idatiival ning Euroopa sõjaväelaste arvu suurendamist Mustal merel; on seisukohal, et Venemaa Ukrainas peetava sõja kontekstis on väga tähtis tunnistada ja kasutada ära Musta mere strateegilist positsiooni ning suurendada investeeringuid Euroopa sõjalistesse projektidesse selles piirkonnas, pidades sealhulgas silmas tööstuse ja sõjalise taristu ajakohastamist ning tugevdamist;
 67. väljendab sügavat muret kasvavate pingete ja korduvate vaenutegevuse puhangute pärast Aserbaidžaanis ja Armeenias vahel, kus Armeeniat on rünnanud rahvusvaheliselt tunnustatud piirides ja kus Venemaa ei ole täitnud stabiliseerivat rolli; nõuab tungivalt, et komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja oleks täielikult kaasatud relvarahu järgimist tagavatesse jõupingutustesse; väljendab heameelt ELi tsiviiljärelevalvesuutlikkuse alase tegevuse alustamise üle Armeenias;

68. rõhutab, et Venemaa ei täida ikka veel täielikult 12. augustil 2008. aastal sõlmitud ja ELi vahendatud Gruusia ja Venemaa relvarahukokkulepet; mõistab teravalt hukka Venemaa ebaseadusliku sõjalise kohaloleku ning Gruusia piirkondade Abhaasias ja Tshinvali piirkonna / Lõuna-Osseetia okupeerimise; kutsub Euroopa välisteenistust üles koostama põhjaliku aruande 12. augusti 2008. aasta relvarahukokkuleppe – kokkulepe, mille eest EL kannab vahendajana erilist vastutust – rikkumiste kohta, tegema selgelt kindlaks sätted, mida Venemaa Föderatsioon ei ole ikka veel täitnud, ja neist selgelt teatama ning esitama soovitusi, mis võiksid ajendada Venemaa Föderatsiooni oma rahvusvahelisi kohustusi täitma, eelkõige viima oma relvajõud Gruusia okupeeritud aladelt välja ja võimaldama neil territooriumidel luua rahvusvaheline julgeolekumehhanism ning lubama Euroopa Liidu vaatlusmissioonil pääseda oma volituste kohaselt takistamatult kogu Gruusia territooriumile;
69. rõhutab, kui oluline on ELi kandidaatriikide ja potentsiaalsete kandidaatriikide tihe kooskõlastamine ÜVJP seisukohtadega; juhib seoses Lääne-Balkani riikidega tähelepanu Serbia suhetele Venemaaga ja sellele, et Serbia ei mõista hukka Venemaa põhjendamatu ja ebaseaduslikku tegevust Ukraina vastu, ning nende suhete tagajärgedele Lääne-Balkani riikides; nõuab tugevamat sõjalist julgeolekut, sealhulgas tsiviil-/sõjalist ja politsei-/sõjalist julgeolekut ning koostööd sarnaselt meelestatud Lääne-Balkani riikidega, eelkõige sellistes valdkondades nagu vastupanuvõime, küberturvalisus, hübriidohud, piirihaldus, terrorismivastane võitlus ja võitlus desinformatsiooni vastu; kutsub sellega seoses Euroopa välisteenistust üles tugevdama ELi delegatsioonide ja ÜJKP missioonide rolli kolmandates riikides, et tugevdada nende võimet avastada ja lükata ümber desinformatsioonikampaaniaid, mida korraldavad välisriikide osalejad;
70. nõuab tihedamaid suhteid ja koostööd partneritega Ladina-Ameerikas ja Kariibi mere piirkonnas, et saavutada ühised eesmärgid ja huvid julgeoleku ning kaitse valdkonnas;

ÜJKP üle tehtava Euroopa Parlamendi kontrolli tõhustamine

71. rõhutab vajadust kaasata parlament aktiivsemalt ÜJKP ja kaitsevaldkonna tööstuspoliitika otsuste tegemisse, eelkõige seoses strateegilise kompassi, Euroopa Kaitsefondi, ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi, Euroopa kaitseinvesteeringute programmi, Euroopa rahutagamisrahastu ning mitmesuguste poliitikate ja algatuste rakendamisega, mis mõjutavad Euroopa kaitset ja julgeolekut või on nende jaoks eriti olulised; julgustab parlamenti ning eriti selle julgeoleku ja kaitse allkomisjoni tegema ettepanekuid lisameetmete võtmiseks, et suurendada oma mõju ÜJKPle ning tagada ELi kaitse- ja julgeolekupoliitika ning vastavate algatuste mõjus, järjepidevus, demokraatlik vastutus ja nõuetekohane parlamentaarne kontroll, näiteks:
- lisades julgeoleku ja kaitse allkomisjoni Euroopa Parlamendi kodukorra artikli 58 kohase kaasotsustava komisjonina kõikidesse seadusandlikesse menetlustesse, millel on julgeolekule ja kaitsele oluline ja asjakohane mõju;
 - kasutades Euroopa Kaitsefondi vahetöökoostööd ja eelseisvaid läbirääkimisi ühishangete õigusakti abil Euroopa kaitsetööstust tugevdava vahendi üle, et rakendada peamiste kaitsevaldkonna tööstusprogrammide tööprogrammide delegeeritud õigusaktide kaudu piisavat ja sisulist parlamentaarset kontrolli;

- luues täieõigusliku kaitsenõukogu;
- moodustades täieõigusliku julgeoleku- ja kaitsekomisjoni;
- tugevdades koostööd parlamendikomisjonide vahel, kus arutatakse julgeoleku- ja kaitseküsimusi;
- selgitades parlamendi õigust teabele ja teabele juurdepääsuks ELi lepingu artikli 36 alusel;
- tugevdades parlamentidevahelist dialoogi ja koostööd riikide parlamentidega Euroopa julgeoleku ja kaitse valdkonnas, sealhulgas ÜVJP/ÜJKP-teemalisel parlamentidevahelisel konverentsil, et tugevdada julgeoleku- ja kaitsepoliitikaga seotud vastutust ja kontrolli;

72. nõuab, et tugevdataks veelgi Euroopa Parlamendi suhteid NATO parlamentaarse assambleega, mille raames parlament peaks toetama NATO demokraatliku vastupanuvõime keskuse loomist, mille eesmärk on jälgida ja tuvastada demokraatia, inimõiguste ja õigusriigiga seotud probleeme ning hõlbustada demokraatia ja valitsemisalase abi andmist liikmes- ja partnerriikidele;

o

o o

73. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Ülemkogule, nõukogule, Euroopa Komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, komisjoni presidendile ja pädevatele volinikele, ÜRO peasekretärile, NATO peasekretärile, NATO parlamentaarse assamblee presidendile, ELi julgeoleku- ja kaitseasutustele ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

25.11.2022

VÄHEMUSE ARVAMUS

Ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitlev 2022. aasta aruanne

vastavalt kodukorra artikli 55 lõikele 4
esitanud fraktsiooni THE LEFT parlamendiliikmed Clare Daly, Özlem Demirel, Mick
Wallace

ELi üha suurenev militariseerimine koos geopoliitilise tegevusvõimekuse kinnistamise katsetega aitab kaasa Euroopa julgeoleku süsteemsele halvenemisele ja imperialistliku rivaalitseamise järsule tõusule. Venemaa ebaseaduslik sissetung Ukrainasse peaks esile kutsuma õigeaegse tagasipöördumise ja järelemõtlemise, kuid kõnealune raport kasutab seda kui võimalust üha tugevamini keskenduda ebaõnnestunud poliitikale, nõudes veelgi enam militariseerimist, relvastust ja ohtlikule eskaleerumisspiraalile kindlaks jäämist.

Selles nõutakse muu hulgas ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika arendamist kaitseliidu suunas; ELi ja NATO suhete süvendamist; kaitsekulutuste suurendamist vähemalt 2 %ni SKPst ning eelarve suurendamist, et Euroopa rahutagamisrahastu kaudu rahastada laskemoona ja relvi; Ukrainale raskerelvade tarnimise laiendamist; vastastikuse kaitse klausli, Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 kasutuselevõtmist, et muuta ELi sõjaliseks liiduks; ühehäälsuse põhimõttest loobumist ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika otsuste tegemisel ning rohkemat pühendumist ELi läbikukkunud ja hävitavatele missioonidele Aafrikas.

Militarism ja sõda ei ole ega saa kunagi olema lahendus. Nõuame, et Euroopas loodaks kollektiivne julgeolekusüsteem, mis oleks vaba vanadest ja uutest lahknemustest, kus austatakse täielikult kõigi riikide suveräänsust võrdsust ja sõltumatust, koos uuendatud poliitiliste ja diplomaatiliste jõupingutustega sõja lõpetamiseks Ukrainas ning rahu saavutamiseks Euroopas konfliktide lahendamise, usalduse suurendamise, relvastuskontrolli ja desarmeerimise meetmete abil.

10.11.2022

PÕHISEADUSKOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2022. aasta aruande kohta (2022/2050(INI))

Arvamuse koostaja: Victor Negrescu

ETTEPANEKUD

Põhiseaduskomisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- võttes arvesse 9. mai 2022. aasta Euroopa tuleviku konverentsi järeldusi ja eelkõige selle ettepanekuid nr 21, 23 ja 24,
- võttes arvesse oma 9. juuni 2022. aasta resolutsiooni konvendi kokkukutsumise kohta aluslepingute läbivaatamiseks¹,
- A. arvestades, et Venemaa ebaseaduslik agressioonisõda Ukraina vastu tähistab uue geopoliitilise ajastu algust Euroopa Liidu jaoks ning tähendab seda, et julgeoleku- ja kaitsepoliitika tuleb täielikult ümber hinnata paradigma muutmise abil;
- B. arvestades, et erilist tähelepanu tuleks pöörata ELi välispiiride kaitsele; arvestades, et toonitada tuleks Schengeni ala olulist rolli piiride kaitse ja piirikontrolli tagamisel; arvestades, et Ukraina sõja ajal on kõige suurema surve all olevad riigid näidanud, et nad rakendavad täielikult Schengeni *acquis*'d, aidates seega kaasa ELi välispiiride kaitsmisele;
- C. arvestades, et erilist tähelepanu tuleks pöörata Euroopa kodanike turvalisusele ja ohutusele ning ELi välispiiride kaitsele ja stabiilsusele;
- D. arvestades, et vaja on tihedamat koostööd ELi ja tema kõige olulisema liitlase NATO vahel, mida tugevdavad edaspidi Rootsi ja Soome;
- E. arvestades, et samuti on vaja tihedamat koostööd ja kooskõlastamist Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooniga (OSCE);
- F. arvestades, et tuleks kavandada koostööd Ühendkuningriigiga ja teiste sarnaselt

¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2022)0244.

meelestatud demokraatlike riikidega ning võimalik, et ka Euroopa poliitilise ühendusega, sealhulgas julgeoleku- ja kaitseküsimustes;

- G. arvestades, et tuleks luua alalised mitmeriigilised ELi üksused ning neid tuleks kasutada enesekaitseks ja aluslepingutes sätestatud eesmärkidel;
1. kordab oma nõudmist luua ELi kaitseministrite alaline nõukogu, millel oleks väga laialdane pädevus, sealhulgas traditsioonilistes ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika küsimustes, aga ka süstemaatilises võitluses välissekkumise, manipuleeriva desinformatsiooni leviku ja muude hübriidohtude vastu, ja mida juhiks komisjoni asepresident ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja;
 2. rõhutab, et julgeolekuolukord on Euroopas märkimisväärselt halvenenud pärast seda, kui Venemaa alustas Ukraina vastu põhjendamatu ja ebaseaduslikku sõda; toonitab, et Venemaa sõda Ukraina vastu mõjutab suurel määral ELi naaberriike ning tekitab dominoefekti tervel kontinendil; rõhutab, et EL peab suurendama oma kaitsealast suutlikkust ning näitama üles suuremat valmisolekut võtta Euroopa väärtuste ja julgeoleku ründamise korral otsustavaid meetmeid; tunneb heameelt ELi enneolematu ja ühtse reageerimise üle Venemaa Ukraina-vastasele sõjale, sealhulgas Euroopa rahutagamisrahastu kaudu sõjalise varustuse andmise üle; on jätkuvalt pühendunud Ukraina toetamisele tema territoriaalse terviklikkuse ja suveräänsuse kaitsmisel; kutsub ELi üles jätkama oma jõupingutusi ja andma Ukrainale mis tahes vajalikku rahalist, humanitaar- ja sõjalist abi;
 3. nõuab tungivalt, et liikmesriigid kasutaksid Euroopa Liidu lepingu artikli 31 lõiget 2, mis võimaldab nõukogul ühise välis- ja julgeolekupoliitika küsimustes teha teatavaid otsuseid (näiteks seoses inimõigustega, sanktsioonide kehtestamiseks või läbirääkimiste alustamiseks) kvalifitseeritud häälteenamusega; kutsub liikmesriike üles kasutama viivitamata täiel määral ära ELi lepingu artikli 31 lõikes 3 sätestatud sillaklauslit; soovib aluslepingute muutmist silmas pidades laiendada kaasotsustamismenetlust ÜJKP küsimustele;
 4. toetab NATOt täiendava tõelise sõjalise ja kaitseliidu loomist; on seisukohal, et kiiresti tuleks tugevdada tegevusvõimet, mis on vajalik Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 kohase vastastikuse abi klausli tõhususe tagamiseks; rõhutab, et aluslepingu muutmiseks võiks määratleda terrorirünnakud, hübriidrünnakud, desinformatsioonikampaaniad ja kolmandate riikide majandusliku survelemise tingimustena, mis käivitaksid Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7; nõuab selgitust selle kohta, kas Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõige 7 on automaatselt kohaldatav; peab vajalikuks töötada vastastikuse kaitse klausli alusel välja solidaarsuspoliitika strateegia ja operatiivsed rakendusmeetmed; nõuab Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 ja Põhja-Atlandi lepingu artikli 5 kohaldamisala ja omavahelise seotuse täpsustamist;
 5. innustab töötama välja Musta mere piirkonna merendusjulgeoleku ja kaitsekoostöö mehhanisme, arvestades selle strateegilist rolli piirkondlikus julgeolekuarhitektuuris;
 6. kordab, kui tähtis on tugevdada kaitsekoostööd ja ühiste ohuhinnangute tegemist ELi tasandil ning tugineda seejuures strateegilise kompassi eesmärkidele;

7. on seisukohal, et tuleks luua liidu mehhanism, mis võimaldaks kõigil liikmesriikidel saada kasu innovatsioonist kaitsevaldkonnas ja tipptasemel kaitsetehnoloogiast; nõuab sellega seoses kaitsealaste teadusuuringute ja tehnoloogia rahastamise suuremat koondamist, mis võib viia ühiste hankekavade väljatöötamiseni;
8. peab kahetsusväärseks asjaolu, et seni ei ole ELi ja Ühendkuningriigi kaubandus- ja koostöölepingut laiendatud ÜJKP-le; kordab vajadust sõlmida ELi ja Ühendkuningriigi välispoliitikat ja julgeolekukoostööd käsitlev leping, et oleks võimalik ühiste Euroopa ja ülemaailmsete julgeolekuprobleemidega paremini toime tulla;
9. nõuab ELi institutsioonide ratsionaliseerimist ning Euroopa Ülemkogu eesistuja, komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja komisjoni presidendi rolli selgitamist;
10. kordab, et Euroopa Parlamendil peab olema ÜJKP kujundamisel, demokraatlikul kontrollil, järelevalvel ja hindamisel suurem roll; kutsub sellega seoses komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat üles täielikult rakendama Euroopa Parlamendi õigust teabele vastavalt ELi lepingu artiklile 36;
11. soovitab luua täieõigusliku julgeoleku- ja kaitsekomisjoni; rõhutab sellega seoses, et komisjon asutas hiljuti kaitsetööstuse ja kosmose peadirektoraadi (DEFIS).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	8.11.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 17 -: 4 0: 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Gerolf Annemans, Gabriele Bischoff, Salvatore De Meo, Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Laura Huhtasaari, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Domènec Ruiz Devesa, Jacek Saryusz-Wolski, Helmut Scholz
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Cyrus Engerer, Maite Pagazaurtundúa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Pablo Arias Echeverría, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Leszek Miller, Iuliu Winkler

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

17	+
PPE	Pablo Arias Echeverría, Salvatore De Meo, Sunčana Glavak, Niclas Herbst, Brice Hortefeux, Paulo Rangel, Iuliu Winkler
RENEW	Pascal Durand, Charles Goerens, Sandro Gozi, Maite Pagazaurtundúa
S&D	Gabriele Bischoff, Cyrus Engerer, Leszek Miller, Victor Negrescu, Giuliano Pisapia, Domènec Ruiz Devesa

4	-
ECR	Jacek Saryusz Wolski
ID	Gerolf Annemans, Laura Huhtasaari
THE LEFT	Helmut Scholz

1	0
ID	Antonio Maria Rinaldi

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

8.11.2022

NAISTE ÕIGUSTE JA SOOLISE VÕRDÕIGUSLIKKUSE KOMISJONI ARVAMUS

väliskomisjonile

ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamist käsitleva 2022. aasta aruande kohta (2022/2050(INI))

Arvamuse koostaja: Susana Solís Pérez

ETTEPANEKUD

Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse komisjon palub vastutaval väliskomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

- A. arvestades, et konfliktid mõjutavad naisi ja tütarlapsi ebaproportsionaalselt tugevalt, eriti seksuaalse vägivalla, sõjarelvana kasutatava vägistamise, sundränne ja inimkaubanduse tõttu¹, samuti seoses pikaajaliste sotsiaalsete ja majanduslike mõjudega; arvestades, et konflikti mõju naistele on näidanud muu hulgas Venemaa põhjendamatu sissetung Ukrainasse ja Talibani ülevõtmine Afganistani; arvestades, et seksuaalne vägivald on üha rohkem osa laiemast konfliktistrateegiast ja sõjataktilast; arvestades, et EL peaks toetama jõupingutusi, mille eesmärk on teha lõpp nende kurjategijate karistamatusele, kes kasutavad soolist vägivalda; arvestades, et käimasolevad konfliktid võimendavad soolist ebavõrdsust, vaesust, kliimaprobleeme ja muul kujul ebavõrdsust
- B. arvestades, et konfliktid, nendest tulenevad humanitaarhädalukorrad ja sundränne suurendavad soolist vägivalda ning seksuaal- ja reproduktiivtervise ja seonduvate õigustega seotud probleeme, mille tulemuseks on reproduktiivtervise alase teabe ja teenuste, sealhulgas sünnitusabi, sünnieelse ja -järgse hoolduse, kaasaegsete rasestumisvastaste vahendite, sealhulgas erakorraliste rasestumisvastaste vahendite ning ohutu aborti ja abortijärgse hoolduse puudumine; arvestades, et sootundlik lähenemisviis peaks parandama majandusjulgeolekut, sotsiaalkindlustust ja tervisekaitset;
- C. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus pakub võimalusi püsivaks rahuks, konfliktide ennetamiseks ja ühiskondade taastamiseks pärast konflikte; arvestades, et on äärmiselt oluline asendada valdav ohvristamise narratiiv naiste osalemisega muutuste elluviijatena rahu- ja julgeolekuprotsessis; arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on seotud ülemaailmse julgeoleku, demokraatia ja püsiva rahu edendamisega; arvestades,

¹ ÜRO Julgeolekunõukogu 31. oktoobri 2000. aasta resolutsioon 1325 (2000), kättesaadav aadressil: https://peacemaker.un.org/sites/peacemaker.un.org/files/SC_ResolutionWomenPeaceSecurity_SRES1325%282000%29%28english_0.pdf

et naiste osalemine rahuvalves ja sõjalistes operatsioonides on nende õnnestumiseks väga tähtis, parandades teavitustööd, kohalikku arusaama missioonist, luureandmete kogumist, olukorrateadlikkust ja seksuaalvägivallast teatamist²; arvestades, et seda üliolulist rolli tuleb tugeva ja vastupidava sõjalise võimekuse saavutamiseks oluliselt julgustada ja tugevdada;

- D. arvestades, et soolise võrdõiguslikkuse kolmanda tegevuskava rakendamise osas nähakse ette naiste suurem osalemine ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika (ÜJKP) missioonides ja operatsioonides; arvestades siiski, et ÜJKP missioonides osaleb naisi 24%, kuid sõjalistes missioonides ainult 5% ja sõjategevuses 6%³;
- E. arvestades, et soolise perspektiivi lisamine ELi julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse tähendab ka selliste ülemaailmsete nähtuste nagu kliimamuutused, ränne, kaubandus ja COVID-19 pandeemia konkreetse soolise mõõtmise ja mõju tunnustamist ja nende käsitlemist; arvestades, et neid mõjutavad omakorda mitmekordsed ja läbipõimunud diskrimineerimise vormid; arvestades, et keskenduda tuleks naiste ja selliste rühmade kogemustele ja vajadustele, kes seisavad silmitsi mitmekordse ja läbipõimunud diskrimineerimise vormidega, ning tunnustada naiste olulist panust osalejate ja otsustajatena kõikidel tasanditel ja laiemalt rahuprotsessides;
- F. arvestades, et sooline võrdõiguslikkus on demokraatia, vabaduse, inimõiguste, kestliku arengu ja kliimamuutuste mõjude eduka ohjamise ning seega ka rahu ja julgeoleku eeltingimus; arvestades, et paljudes maailma piirkondades ei ole naiste ja tütarlaste inimõigused tagatud; arvestades, et naiste ja tütarlaste õiguste organisatsioonid seisavad kodanikuühiskonna ahenevas tegutsemisruumis silmitsi üha suuremate probleemidega ning nad tuleks kaasata rahu ja julgeoleku koordineerimisse ja otsustusprotsessi;
- 1. rõhutab, et Venemaa põhjendamatu sissetung Ukrainasse ja Talibani võimuletulek Afganistanis ning muud konfliktid rõhutavad selget vajadust, et sooline võrdõiguslikkus ja naiste õigused oleksid julgeoleku- ja kaitsemeetmete keskne element, sealhulgas seksuaalse vägivalla ja vägistamise kui sõjarelva ennetamine, seksuaal- ja reproduktiivtervise ning seonduvate õiguste kaitsmine ning inimkaubanduse kaotamine; mõistab teravalt hukka tsiviilelanikkonna vastu toime pandud sõjakuriteod, sealhulgas seksuaalse vägivalla kasutamise sõjarelvana;
- 2. tuletab meelde, et sooline võrdõiguslikkus on üks Euroopa Liidu põhiväärtusi ja peamisi eesmärke; nõuab naisi, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 ning noori, rahu ja julgeolekut käsitleva ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 2250 kiiremat rakendamist strateegilise kompassi lubaduste raames; nõuab samuti, et kõik ÜJKP missioonid rakendaksid täielikult ja nõuetekohaselt ELi LGBTIQ+ suuniseid; rõhutab, et ELi strateegilise lähenemise naiste, rahu ja julgeoleku teemale ning selleteemalise tegevuskava poliitiliste lubaduste elluviimine on endiselt probleemne; peab kahetsusväärseks, et puudub piisav ja sihtotstarbeline eelarve

² Nagel, R.U., Fin, K. ja Maenza, J., *Gendered Impacts on Operational Effectiveness of UN Peace Operations*, The Georgetown Institute for Women, Peace and Security, mai 2021, kättesaadav aadressil: <https://giwps.georgetown.edu/wp-content/uploads/2021/05/Gendered-Impacts-on-Operational-Effectiveness-of-UN-Peace-Operations.pdf>

³ Euroopa välisteenistuse 30. märtsi 2022. aasta töödokument „Aruanne inimõiguste ja soolise võrdõiguslikkuse Euroopa Liidu ühisesse julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse integreerimist käsitleva jätkuuringu kohta“, kättesaadav aadressil: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9198-2022-INIT/en/pdf>

tegevuskavade elluviimiseks ning et paljud ELi töötajad ei ole naiste, rahu ja julgeoleku põhimõtteid oma töösse integreerinud;

3. kutsub komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat, Euroopa välisteenistust ja liikmesriike üles liikuma feministliku välis- ja julgeolekupoliitika suunas, et tagada tõhus soolõime ja valdkondadevahelise perspektiivi lisamine kõikidesse ÜJKP missioonidesse ning suurendada seeläbi ELi usaldusväarsust soolise võrdõiguslikkuse eestvedajana kogu maailmas; rõhutab vajadust kaitsta tütarlaste ja naiste õigusi, tagades nende täieliku ja sisulise osalemise konflikttsükli eri etappides; tuletab meelde, kui oluline on kasutada soolist analüüsi ja lisada sooline aspekt ÜJKP missiooni igasse etappi, konsulteerides sooküsimuste ekspertide ja sooküsimuste nõustajatega protsessi alguses ja kogu protsessi vältel;
4. rõhutab, et soolise võrdõiguslikkuse saavutamine ei ole võimalik ilma soolist võrdõiguslikkust arvestava juhtimiseta; nõuab sellega seoses kohustuslikku soolise võrdõiguslikkuse alast koolitust kõikidele Euroopa välisteenistuse keskastme ja tippjuhtidele ning ÜJKP operatsioonide juhtidele/ülematele ning nõuab, et nende ametijuhenditesse ja hinnangutesse lisataks selged viited soolisele võrdõiguslikkusele;
5. nõuab, et juba järgmises ÜJKP kokkuleppes oleks võetud suurem kohustus 16, kehtestades selged, ambitsioonikad ja mõõdetavad eesmärgid, et tagada spetsiaalsed soonõunikud, naiste suurem esindatus missioonide rahvusvaheliste ekspertide hulgas igal tasandil ning tagada mitmekesisus ja sooline tasakaal vastavalt strateegiale ja tegevuskavale, mille eesmärk on suurendada naiste osalemist ÜJKP tsiviilmissioonidel (2021–2024)⁴, eriti juhtivatel ametikohtadel, kuna tsiviilmissioonidel on ainult kolm naissoost ülemat ja sõjalistel missioonidel naissoost ülemaid ei ole; nõuab, et sõjaliste missioonide ja operatsioonide planeerimisel töötataks välja võrreldavad eesmärgid;
6. palub, et liikmesriigid määraksid kandidaate ÜJKP missioonide kõikidele tasanditele, sh juhtkonda ja militaarrollidesse, sooliselt tasakaalustatult; märgib, et ÜJKP missioonide soolise võrdõiguslikkuse eelduseks on sooline võrdõiguslikkus liikmesriikide kaitsejõududes; nõuab, et ÜJKP missioonide kandidaatide valimine oleks läbipaistev ja õiglane, nii et võrdse kvalifikatsiooniga kandidaatide puhul samale ametikohale valitaks alaesindatud soost kandidaat; tunnustab liikmesriikide heade tavade klatri tööd ÜJKP operatsioonideks kandidaatide nimetamisel ja loodab, et selle tulemusi jagatakse kõigi liikmesriikide vahel; tuletab meelde, et naiste osalemine ÜJKP missioonidel muudab tegevuse tõhusamaks ja suurendab ELi usaldusväarsust võrdsete õiguste propageerijana;
7. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles propageerima selliste sooliste stereotüüpide kaotamist, mis aitavad kaasa naiste ebavõrdsele esindatusele julgeoleku- ja kaitsektoris; rõhutab, et tütarlapsi tuleb julgustada neid aineid õppima, et teha selles valdkonnas karjääri; ärgitab liikmesriike vähendama takistusi naiste karjäärile kaitsejõududes ning tugevdama naiste osalemist rahu kindlustamise ja rahuvalve sõjalistes missioonides;
8. väljendab heameelt, et Euroopa välisteenistuse soolise võrdõiguslikkuse ja

4

<https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/Strategy%20and%20Action%20Plan%20to%20Enhance%20Women%20Participation%20in%20Civ-CSDP%20missions.pdf>

mitmekesisusenõuniku töö on aidanud kaasa suuremale ühtekuuluvusele ja nähtavusele ELi välistegevuses soolise võrdõiguslikkuse, naiste mõjuvõimu suurendamise ja naiste, rahu ja julgeoleku valdkonnas; nõuab, et suurendataks eelarvet ja nõustajat toetavat meeskonda; peab kahetsusväärseks, et kuigi alates 2018. aastast on tsiviilmissioonide operatiivpeakorteri tasandil olnud täistööajaga soolise võrdõiguslikkuse ekspert, ei ole sõjalistel missioonidel sellist ametikohta; nõuab seetõttu, et selline ametikoht kiiresti loodaks; rõhutab soolise võrdõiguslikkuse alaste nõustajate olulist tööd ÜJKP missioonidel; peab kahetsusväärseks, et sõjalistel missioonidel on soolise võrdõiguslikkuse alase nõustaja ametikoht sageli kaua täitmata, ja nõuab nende ametikohtade täitmist; tunnistab soolise võrdõiguslikkuse kontaktpunktide võrgustiku asjakohast rolli missioonidel ning ootab selle jätkuvat arendamist ja koolitamist; ergutab struktureeritud parimate tavade vahetamist tsiviil- ja sõjaliste missioonide vahel, nii et tsiviilmissioonidel kasutatavaid soolise võrdõiguslikkuse algatusi saaks kohaldada ka sõjalistele missioonidele; nõuab soolise võrdõiguslikkuse nõustaja positsiooni tugevdamist, et lõimida soolist lähenemisviisi kõikidesse programmidesse ja poliitikatesse;

9. mõistab hukka igasuguse seksuaalse vägivalda, mida on toime pannud ÜJKP missioonide liikmed või nende missioonide koolitatud kohalike ametivõimude töötajad; nõuab, et ÜJKP missioonide ja operatsioonide ajakohastatud üldised käitumisnormid rakendataks täielikult ellu ning et nende põhjal kehtestataks nulltolerants kõigil ÜJKP missioonidel seksuaalse ja soolise ahistamise ning seksuaalse ärakasutamise suhtes; nõuab sõltumatut järelevalvet, et tagada toimepanijate vastutusele võtmine ning ohvritele juurdepääs õiguskaitsele ning võimalus anonüümselt ja kaitstult juhtunust teada anda; nõuab tungivalt, et Euroopa välisteenistus ja liikmesriigid tagaksid kaitse soolise vägivalda, seksuaalse ärakasutamise ja inimkaubanduse eest ning kohustusliku koolituse kõikidele missiooni liikmetele ja alltöövõtjatele; nõuab, et kõigile ohvritele tehtaks kättesaadavaks spetsiaalsed tugiteenused, sealhulgas nõustamine ja psühholoogilised teenused;
10. nõuab, et ÜJKP ja Euroopa rahutagamisrahastu raames tagataks soolise võrdõiguslikkusega seotud meetmete rahastamiseks mõeldud vahendite sihtotstarbeline kasutamine, samuti ELi uue eelarverea vahendite, millest rahastatakse soolise võrdõiguslikkuse nõustajate tööd kõigis ÜJKP missioonides ja toetatakse teabekeskuste võrgustiku kasvu; kutsub Euroopa välisteenistust üles rakendama struktureeritud sooteadlikku eelarvestamist, et jälgida täpselt kõiki seonduvaid kulutusi, sealhulgas julgeoleku ja kaitse valdkonnas, ning korraldama ELi rahastatavate eri programmide soolise mõju eel- ja järelhindamisi ja andma aru parlamendile;
11. rõhutab – arvestades kasvavaid hübriidohtusid ja ÜJKP keskendumist kübervõimekusele – küberturvalisuse meetmete tähtsust konfliktidest mõjutatud naistega kaubitsemise jälgimiseks ja ennetamiseks, võttes arvesse tehnoloogiate mõju seksuaalse ärakasutamise eesmärgil toimuvale inimkaubandusele; tuletab meelde, et naised on Euroopas küberturvalisuse valdkonnas alaesindatud, ja nõuab konkreetset algatust, et käsitleda soolist tasakaalu kübervõimekuses ning ÜJKP eri valdkondades;
12. nõuab, et ÜJKP missioonid ja Euroopa Soolise Võrdõiguslikkuse Instituut teeksid koostööd, eelkõige soolõime arendamisel, ning et selleks tööks eraldataks piisavad vahendid; kutsub üles toetama julgeoleku- ja kaitsepoliitika soolisi aspekte käsitlevaid

teadusuuringuid, mida viivad läbi naisteadlased.

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
NÕUANDVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	25.10.2022
Lõpphääletuse tulemus	+ : 27 - : 3 0 : 1
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Isabella Adinolfi, Christine Anderson, Simona Baldassarre, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Annika Bruna, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Rosa Estaràs Ferragut, Frances Fitzgerald, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Radka Maxová, Karen Melchior, Andželika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Maria Noichl, Pina Picierno, Samira Rafaela, Evelyn Regner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Sylwia Spurek, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Gwendoline Delbos-Corfield, Lena Düpont, Pierrette Herzberger-Fofana, Michiel Hoogeveen, Elena Kountoura, Aušra Maldeikienė, Alessandra Moretti, Kira Marie Peter-Hansen, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

27	+
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Annika Bruna
PPE	Isabella Adinolfi, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Frances Fitzgerald, Aušra Maldeikienė, Elissavet Vozemberg-Vrionidi
RENEW	Martin Hojsík, Karen Melchior, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Susana Solís Pérez, Irène Tolleret
S&D	Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Heléne Fritzon, Lina Gálvez Muñoz, Radka Maxová, Maria Noichl, Pina Picierno, Evelyn Regner
THE LEFT	Eugenia Rodríguez Palop
VERTS/ALE	Jakop G. Dalunde, Pierrette Herzberger-Fofana, Kira Marie Peter-Hansen, Sylwia Spurek

3	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson

1	0
ID	Simona Baldassarre

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
VASTUTAVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	30.11.2022
Lõpphääletuse tulemus	+: 48 -: 5 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Alexander Alexandrov Yordanov, Petras Auštrevičius, Traian Băsescu, Reinhard Bütikofer, Fabio Massimo Castaldo, Susanna Ceccardi, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, David Lega, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Pedro Marques, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Jacek Saryusz-Wolski, Mounir Satouri, Andreas Schieder, Radosław Sikorski, Jordi Solé, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Attila Ara-Kovács, Loucas Furlas, Christophe Grudler, Georgios Kyrtos, Katrin Langensiepen, Alessandra Moretti, Juozas Olekas, Paulo Rangel, Tom Vandenkendelaere, Mick Wallace
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Clare Daly, Margarita de la Pisa Carrión, Nicolaus Fest, Gilles Lebreton, Costas Mavrides, Luisa Regimenti

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS VASTUTAVAS KOMISJONIS

48	+
ID	Susanna Ceccardi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Traian Băsescu, Loucas Fourlas, Sunčana Glavak, Andrius Kubilius, David Lega, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Paulo Rangel, Luisa Regimenti, Radosław Sikorski, Tom Vandenkendelaere, Isabel Wiseler-Lima
RENEW	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Georgios Kyrtos, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart, Dragoș Tudorache, Hilde Vautmans
S&D	Attila Ara-Kovács, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Pedro Marques, Costas Mavrides, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Tonino Picula, Giuliano Pisapia, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Isabel Santos, Andreas Schieder
VERTS/ALE	Reinhard Bütikofer, Katrin Langensiepen, Mounir Sautour, Jordi Solé, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

5	-
ID	Nicolaus Fest, Gilles Lebreton
THE LEFT	Clare Daly, Giorgos Georgiou, Mick Wallace

4	0
ECR	Anna Fotyga, Margarita de la Pisa Carrión, Jacek Saryusz-Wolski
NI	Fabio Massimo Castaldo

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu